

Sovyet ajansının garib neşriyatı

Hakkımızdaki bu haberler gayri dostane bir kasdin değilse şüphesiz çok yanlış istihbaratın neticesidir!

Biz hatanın ikinci sebebeden ileri gelmiş bulunmasını çok tercih ederiz. O takdirde tashihi kolay olur.

Moskova 5 (A.A.) — 2 Kânunuevvel tarihinde Pravda gazetesi, İstanbuldan alarak Tass ajansının neşrettiği bir habere atfen, Avrupada başlıyan harbin Türkiye iktisadiyatı üzerinde tesirleri görüldüğünü, harici ticaret hacminin son derece küçüldüğünü, piyasada demir, elektrik, makine yedek âletleri gibi inşaat malzemesinin yokluğu hissedildiğini ve bunun neticesi olarak bütün eşya fiyatlarında bir yükselme hâsıl olduğunu, İstanbulda ekmeğin fiyatının yükseldiğini, Büyük Millet Meclisi inşaatının tatil edildiğini bildirdikten sonra Son Posta gazetesinin İstanbul limanındaki durgunlukta bahis olup İngiltereyi tenkid eden bendini hülâsa etmekte ve Türkiye'de ticaretin yalnız muhtekirler tarafından yapıldığını, gene bu gazeteye atfen yazmaktadır.

Son Posta — Moskova kaynaklarının bu tarzda haberler neşrine neden dolayı kızum gördüklerini şimdilik tetkike girişimiyoruz. Gazetemizin de ismi karıştırılmış olduğu için yalnız şunları söylemekle iktifayı faydalı bulduk.

Bütün dünya memleketlerinde olduğu gibi son zamanlarda Türkiye'de de iktisadi büyük bir durgunluk olmuştur. Bu durgunluk bir analık dikkati celbedecek derecede ehemmiyet kesbetmiş ve

(Devamı 3 üncü sayfada)

Sovyet Rusya - Finlândiya harbi en kanlı safhasında

Finlere göre Ruslar yalnız bir mintakada iki bin maktul verdiler

Finlerin 17.000 esir aldıkları, 2.000 Sovyet paraşütçüsünün de muhasara olunduğu söyleniyor

Sovyet ve Fin tebliğleri

Londra 5 (Hususi) — Helsinkiden alınan haberlere göre, birkaç gündünlük devam etmekte olan şiddetli kar fırtınası bugün dinmiştir. Sovyet tayyarelerinin bu fırsattan istifade ederek, yeniden harekete geçmeleri beklenmektedir.

Evvelki gün bir Sovyet hava filosunun kar fırtınasına tutularak yere inmeğe mecbur kaldığı ve mühim şekilde hasara uğradığı bildirilmektedir.

Helsinkinin ve diğer mühim şehirlerin (Devamı 3 üncü sayfada)

İsveç dün kısmî seferberlik ilân etti

Latin Amerika hükümetleri, Rusya Milletler Cemiyetinden çıkartılmazsa cemiyeti terke edeceklerini bildirdiler

Londra 5 (Hususi) — Sovyet - Finlândiya harbinin avakibinden ciddi su-

rette endişeye düşen İsveç hükümeti, (Devamı 8 inci sayfada)

İngilterenin harb hedefleri

Lord Halifaks söylüyor

1 — Haritayı kendi menfaatimize olarak tekrar çizmek emelinde değiliz. İmparatorluğu büyültmeyeceğiz.

2 — Almanya tahrib ettiği imdadı tekrar tesise muvaffak olursa Avrupada müstahak olduğu mevkii yeniden kazanması ümidini verecek teklifler yapacağız.

3 — İstedğimiz beynelmilel nizam kurulursa Almanya ile ve diğer milletlerle iktisadi düzelme için teşriki mesaide bulunacağız.

Almanlar Fransızları da tehdide başladılar

Londra 5 — Lord Halifaks bugün öğleden sonra Lordlar kamarasında, hükümetin Rusya - Finlândiya ihtilâfı karşısındaki hattı hareketinin konsey toplantısında sarıh bir surette bildirileceğini kaydeylemiştir.

Müteakiben harb hedeflerinin tarifine geçen Lord Halifaks demiştir ki:

— Uğrunca silâha sarıldığımız umumî hedefler tamamen sarıhtır ve bunların etrafında iktidar mevkiinde hangi hükümet bulunursa bulunsun değişeceğini zan netmiyorum.

Avrupa milletlerini mütemadi taarruz korkusundan kurtarmak ve istiklallerini kaybedenleri hürriyetlerine tekrar kavuşturmak istiyoruz. Bizzat kendi hürriyetimizi de korumak istiyoruz. İmparatorluğumuzu genişletmek ve haritayı kendi menfaatimize olarak tekrar çizmek emelinde değiliz. İntikam hissile hareket etmiyoruz, bilâkis Almanya tahrib ettiği imdadı tekrar tesise muvaffak olduğu takdirde, kendisine Avrupada müstahak olduğu mevkii tekrar kazanmak ümidini verecek tekliflerde bulunmaya âmade bulunuyoruz.

Öyle bir beynelmilel nizam ihdasını arzu ediyoruz ki, bu nizamın himayesi altında bütün Avrupa milletleri daha kuvvetli komşuların müdahalesinden masun bulunarak istedikleri siyasi ve iktisadi

(Devamı 3 üncü sayfada)

Lord Halifaks

Refik Saydam, dün Ankaraya döndü

Dahiliye Vekili Kastamonuda, İnhisarlar Vekili Mersinde, Sıhhiye Vekili Erzurumda tetkikat yapıyorlar

Başvekil Zonguldakta halı arasında

Ankara 5 (A.A.) — Refakatinde İktisad Vekili Hüsnü Çakır ve İstanbul (Devamı 8 inci sayfada)

Beyhude bir zahmet!

Berlinden Türkiye'deki maruf zevata gönderilen mürsili meçhul türkçe mektublar

Münihte

suikasd yapan adam yakalandı.

Bühter aleyhinde hazırlanmış olan bu suikasd temamlı tenvir edildi. — Cinayet İngiliz gizli servisi „Intelligence Service“ tarafından tertib edilmiştir.

Cinayetin faili — Georg Elser adlı birisidir.

„Intelligence Service“ teşkilâtının garbi Avrupa şubesi şefi yardımçarıle birlikte tevkif edildiler.

Cinayetin izahı.

bu teşkilât rehberi ve alman polisi şefi sunları bildirmektedir.

Zarfların içindeki matbuatlardan bir parça

Okuyucularımız hatırlıyacaktırlar; Avrupada harbin başladığı ilk günlerde (King Hol) isimli bir İngiliz, bulduğu yeni bir propaganda usulü ile bütün dün-

yanın nazarı dikkatini celbetmişti. Bu adam (60,000) Alman vatandaşının adreslerini ele geçirmiş, üstlerinde bunların (Devamı 8 inci sayfada)

Bugün Son Posta'da

MATBUAT HATIRALARI

Tanınmış gazeteci ve muharrirlerimiz en acı, en güzel, en şayanı dikkat hatıralarını anlatıyorlar.

MAKENZEN 90 YAŞINDA

1914 Almanyasının en büyük kumandanı olan bir ihtiyar mareşale aid hatıraları

Yazan: Emekli general H. Emir Erkilet

[Bugün iç sayfalarımızda okuyunuz!]

Şehirde sun'î bir motörin buhranı başladı

Şehirimizdeki gaz ve benzin kumpanyalarının aldıkları garib bir karar neticesi olarak limanımızla Karadeniz, Marmara ve Ege denizi limanları arasında (Devamı 8 inci sayfada)

Hergün

Düzme Türkçe!

Yazan: Muhittin Birgen

Zavallı türkçe!

Geçen günü, mekteplerde kullanılacak bazı kelimeler ve istihlamlar için türkçe mukabilleri ihtiva etmek üzere Maarif Vekâleti tarafından tertib ve tabettirilmiş olan bir risale elime geçti. Bunun sayfalarına karıştırdık hakikaten garib bazı şeylere tesadüf ettim.

Tesadüf ettiğim pek çok garibeye bir misal olarak şunu göstereyim. Mekteplerde kullanılacak, kelimeler, tabirler, istihlamlar arasında, bir kelime var: Gaye. Bu, arabca bir kelimedir. Binaenaleyh mekruhtur. Eski'ler bu kelimeyi asırıarca kullanmışlar ve şimdi artık hududu genişlemiş olan münevver bir Türk nesli bu kelimeyi tamır. Hayır, bu mekruh kelimeyi kullanmak caiz değildir. Bunun yerine türkçesini kullanacağız. Merak edeceğinize emin olduğum bu türkçe kelime de «limit» tir. Yani, şu bizim dün öğrendiğimiz fransızcanın «Limite» kelimesi!

Bahsettiğim risale, bu kelimeyi böylece tesbit ederken, diğer birçokları ile beraber, evvelâ esas mefhum olarak fransızca kelimeyi alıyor. Sonra bunun karşısına «eski türkçe» yi koyuyor ve onun karşısına da «yeni türkçe» yi. Şu halde, mefhum: Limite; eski türkçe mukabili: Gaye; yeni türkçe mukabili de: Limit.

İran şairinin dediği gibi, ey evi yıkılsın, acaba senin hangi hatamı düzelteyim?

Evvellâ, Gaye kelimesi arabca ise Limite kelimesi de fransızcadır, ikisi de bizim için yabancı olduğuna göre, türkçe içinde asırıarca yaşamış ve dil kapıtulasyonlarını kaldırdığımız zamandanberi türkçe tabiiyetini kabul etmiş olan bir kelimeyi kaldırıp bunun yerine Türkler için tamamen yabancı olan bir kelimeyi koymaktane mana var? Avrupanın medeniyet çorbasından içmek için, neden dolayı frenk kaşığı kullanmaya mecbur olalım?

Saniyen, bu kelime, kat, Enternasyonal, Ekstrem, Motör, Telefon gibi, enternasyonal bir kelime de değildir. Enternasyonal kelimeler, hiç bir milletin mah sayılmaz, bunun için onları alıp kullanmakta mazarrat değil, fayda vardır. Fakat, Limite kelimesi halis bir Lâtin - Fransız kelimesidir.

Salisen, bu kelime Lâtin - Anglo-Sakson âleminde, ticaret muhaberelelerini kısaltmak üzere kullanılan kotalarda «fiat haddi» manasını ifade için bir dereceye kadar enternasyonal bir mahiyet sahibi olabilir. Ancak, bu tarzda kullanıldığı zaman, bizim «gaye» mefhum ile alakası yoktur. Meselâ, «limitlerinizi bildiriniz» denildiği zaman «azami ve asgari fiat haddlerinizi bildiriniz» manası anlaşılır. Gaye ise büsbütün başka bir şeydir.

Rabian, gaye, maksad, hedef, en uzak veya en yüksek had manalarına gelir. Hatta «ideal» manasına da çok yaklaştığı olur. Daba ziyade manevi manada kullanılır. Bunun alelittak bir «had» veya «hudud» mefhumu ifade eden Limite kelimesi ile alakası çok azdır.

Hamisen, gaye kelimesi, bizim tarih ve kültür kardeşlerimiz, coğrafya ve tarih komşularımız olan bir sürü insan kütüpheleri birlikte asırlardanberi müştereken kullandığımız bir kelimedir. Arablar, Farslar, benimle birlikte «gaye» ye «gaye» derler. Neden dolayı bu kelime mekruh oluyor da frengin Limitesi mübarek?

Sadisen, geçen gün bir makalemde de söylediğim gibi, bu kelime sade on sekiz milyon Türkiye Türkünün asırlardanberi kullandığı kelimelerden değildir. Türkiye hududları haricinde ve her taraftan bu hududlara bitişik olarak yaşayan on milyon Azeri Türkü de benimle birlikte bu kelimeyi aynı manayı ifade için kullandığı gibi, aynı kelime Hazer denizinin öte taraflarında da aynı suretle yaşamaktadır. Hatta, Hindistanın melez dilleri gaye kelimesini bugün bile kullanmaktadır. Bu kelimede, sade bizim on sekiz milyon değil, bizimle muhtelif tarzda kardeşlikleri olan daha birçok milyonluk kütüphelerin hakları vardır. Dünyanın bizi birbirimizden ayırmak için para veya dipçik kuvvetle yapmadığı kalmazken biz kendimizi kendimizden ayırmak için, neden dolayı bu kadar ısrar edelim?

İşte, birkaç mülâhaza. Bu mülâhazaları daha uzatmak ve «gaye» kelimesi

Resimli Makale:

İnsan yüzü açık bir kitabdır

Fransada sosyalizmin babası sayılan Jores her akşam işi bitirdiği zaman cadde üzerinde bir kahveye gider, bir köşede yalnız başına saatlerce otururdu. Bir gün dostlarından biri bu itiyadını sordu ve Jores'ten kısa bir cevap aldı:

— Siz beni düşünmeye veya hayale dalmış sanıyorsunuz, halbuki ben gelip geçen insanların yüzlerinde hayatlarının tarihini okumakta meşgûlüm, dedi.

İnsan yüzü çok belîğ bir kitabdır, onun çizgilerinde karakterinin bütün inceliklerini, hayatının bütün tarihini okumak mümkündür, fakat insan yüzü öyle bir kitabdır ki, herkese söylemez, pek nadir insanlar tarafından bir tecrübe sonunda, senelerce emek mukabilinde öğrenilmiş bir dil ile yazılmıştır, dünyada mevcut eserin en istifade-lisidir. İnsan yüzünü tetkik etmeğe alışmış, çok fayda görürsünüz.

SÖZ ARASINDA

Kokain ve İngiliz Sinema yıldızı

Şimdi hapiste bulunan meşhur bir Amerikalı kaçakçının, mecmua sayfalarının içine yapıştığı kokain'le müthiş bir kokain iptilâsına tutulan İngiliz sinema yıldızlarından Margaret Burton kuvvetli iradesi sayesinde bu belâdan kurtulmuştur. Kadın, artık kokain delisi olmadığını isbat için İngiliz mahkemelerine aleyhine verilen kaçakçılık kararının ref'ini istemiştir.

Artist, «kokain kullanırken deli gibi olmuştum. Elime geçen parayı türlü türlü içkilere veriyordum, gece gündüz sefil, murdar bir hayat yaşıyordum. Allah'ıma çok şükür ki şimdi kurtuldum» demiştir.

gibi misalleri daha yüzlerce kelmeden almak gayet kolay bir iştir. Vesile, düşünce bu nevi münasebetsizliklere karşı mukavemet için bunları doğuran ters kâfaların ters mahsulleri ile meşgul olacağız. Türk olarak, Türk halk kütlesinin bir münevveri sıfat ile bunlarla mücadele etmek farzdır. Yoksa halimiz gittikçe harab olur.

Bitirmeden evvel şunu da söyleyeyim: Bu ters zihniyet bizim değildir. Henüz milli teşekkülünü tamamlamadan Avrupa'ya gönderdiğimiz bir takım «ham kâfalar» var. Bu ham kafa, Fransız, İngiliz ve Alman muhitleri içine girince, oradaki kültür tencerelerinin içine düşüp o tencerelerde pişiyor ve buraya geldiği zaman da artık bu memleketin bütün tarihî varlığı ile olan alakasını kesip onların kafası ile düşünen, onların gözü ile gören bir insan oluyor. Bizim için, asıl mekruh olan şey, bu kafa ve bu zihniyettir. Her iyi Türk, bununla mücadeleyi kendisi için bir borç bilmelidir!

Muhittin Birgen

Hergün bir fıkra

Büfe

Zevce ile zevce, trenle Anadoluda bir seyahat yapıyorlardı. Tren istasyonlarda durdukça, istasyon binaları üzerindeki isimleri okuyorlardı. Bazılarının isimleri garib kelimelerdi. Nihayet Eskişehir istasyonuna gelmişlerdi, buldukları vagon istasyon büfesinin önünde durmuştu. Zevce, zevcesine sordu:

— Nereye geldik?

Zevce pencereden baktı, büfenin levhasına gördü ve cevap verdi:

— Büfe isimli bir istasyona!

Perükalara dair

İngilterede hâkimlerin vazife halinde daima başlarına beyaz bir perüka taktıkları malumdur, bunlar perükasız olarak dava rüyet edemezler.

Perükanın tarihçesini kısaca anlatalım:

Perükanın kimler tarafından ve hangi tarihte kullanılmaya başlandığı katî surette bilinmemektedir.

Romalılar zamanında perükalar pek büyük bir rûbete mazhar bulunmaktaydı. Bunları hem erkekler, hem de kadınlar takarlardı. Romanın en meşhur şairlerinden «Jovenal» in anlatığına göre, en yüksek perükaya sahip olmak hususunda Romalılar arasında adeta rekabet vardı.

Bilâhare Romalı kadınlar bu perükaları daha kolaylıkla taşımak ve başlarına uydurmak üzere saçlarını traş ettirmişlerdi. Romalı kadınlar günün muhtelif saatlerine göre perükalarının renklerini değiştirirlerdi.

Alekser sabahları sarı; Öğleleri mavimsiyah; akşamları siyah; geceleri beyaz veya kırmızı perükalar takarlardı.

Roma İmparatoru Marc Aurele'in karısı İmparatoriçe Faustine 19 sene için de 300 den fazla perüka istimal etmiş-

Vazifesini Bilen Kaptan

ayak basar basmaz, ilk işi telefona koşup sefarethanesine malûmat vermek olur. Burada kendisini telefonda konuşurken görüyorsunuz.

Hiç durmıyan saat

İsviçrede geçenlerde saatçinin biri hiç durmıyan bir saat yapmaya muvaffak olmuştu. Saat tebeddülâtı havayenin tesirine uğramıyordu. Hararet derecesinde en ufak bir tehâlüf saatin tam üç gün işemesini temin eylemektedir. Saat bu suretle hiç durmamaktadır.

Onu yalnız makinesinde husule gelecek bir sakatlık durdurabilecektir. Saatçi bunun da vukubulmıyacağını, saatin 300 sene işleyebileceğini temin eylemektedir.

miştir.

Romalı kadınlar namına yapılan heykellerde bile bunlar saçsız olarak vücutte getirilirdi. Perükalar ayrıca taşa işlenirdi.

Perükalar güne göre tebdil edilirdi. Unutmamak icab eder ki moda o zamanda bile hüküm sürmekte idi.

Orta çağ devrinde perükalar aşağı yukarı ortadan kalkmıştı. Ancak, Kral On Üçüncü Louis'in devrinde - On Altıncı asırda yeniden ortaya çıkmıştı.

Fransa ihtilâli kebirine kadar perükalar hüküm sürmüştür. Ondan sonra tedricen yok olmuştur.

Bugün İngiliz hâkimlerinden başka perüka takan yoktur.

Sözün Kıyası

Yazı Çok Olduğu için Bugün Konamadı

İlk okul öğretmen kursu ve konferansları başlıyor

İlk okul öğretmenlerinin mesleki faaliyetlerini tanzim ederek bir çalışma birliği temin etmek maksadıyla birkaç yıldanberi tertib edilmekte olan konferanslara bu ders yılı içinde de başlanması kararlaştırılmış ve bu hususta bir program hazırlanmıştır.

Bu konferanslara bugünden itibaren başlanacak ve her hafta devam edilecektir.

Konferanslar, bütün ilk okul öğretmenlerinin istifade edebilmelerini temin için şehir beş muhtelif sentinde verilecektir. Kadıköy, Kartal, Üsküdar muntakasındaki öğretmenler Kadıköy 12 nci okulda verilecek konferanslara, Beyoğlu muntakasındaki öğretmenler Galatasaray Lisesindeki konferanslara, Sarıyer, Beykoz, Beşiktaş muntakalarındaki öğretmenler Fındıklı 13 üncü okulda konferanslara, Fatih muntakasındaki öğretmenler İstanbul Erkek Lisesindeki konferanslara, Eminönü, Eyüp, Bakırköy muntakalarındaki öğretmenler de İstanbul Kız Lisesindeki konferanslara devam edeceklerdir. Bu seneki konferanslarda bilhassa ders tekniği üzerinde ehemmiyetle durulacaktır. İlk tedrisat müfettişleri ve mütehasıslar tarafından verilecek olan bu ders yılına aid konferansların mevzuatı, pasif korunma, alfabe tekniği, tarih, rasad işleri, okul müessesesi, okul kütüphanesi, deneme müşahede yanında şema halinde resimler, olacaktır.

Bugün ilk olarak İstanbul Erkek Lisesinde, Kadıköy 12 nci okulda ve İstanbul Kız Lisesinde pasif korunma mevzuu hakkında konferanslar verilecektir.

Maarif İdaresi şehir ilk okul öğretmenlerinden başka köy öğretmenleri için de konferanslar tertib etmiştir. Köy konferansları, Şile, Yalova, Kartal, Beykoz - Sarıyer, Çatalca, Silivri, Eyüp, Bakırköy olmak üzere sekiz kaza merkezinde eğitim kurslarında çalışmış ilk tedrisat müfettişleri tarafından verilecektir.

Öğretmen kursları

Üç yıldanberi tatillerde ve ders ayları içinde ilk okullarda yapılmakta olan kurslara bu yıl da devam olunacaktır. Umumî mahiyette olan bu kurslara devam edeceklerin hakikate istifade edebilmeleri için bu yıl kursların kadroları tahdid edilmiş ve her kursa çalışacaklar 40 kişi olarak tesbit olunmuştur.

Bu seneki kurslar basit vasıtalarla denemeler, ve yazı kursu olmak üzere iki grupta toplanacaktır. Kurslarda ilk okul müfredat programının bazı bahislerinin talebelerine anlatılmasında ve ders vasıtalarının tedarihi ile imkâninde güçlük çekilen ders âletleri kolay bir şekilde imal olunacaktır. Bu kurslar şimdilik İstanbul Beyazıt 5 inci okulda, Beyoğlunda Fındıklı 13 üncü okulda, Üsküdar İhsaniye 19 uncu okulda olmak üzere üç yerde açılacaktır. Kurslara bu yıl yalnız beşinci sınıf öğretmenleri devam edeceklerdir.

Öğretmenler kurslarında yapılacak âletleri toplamak suretinde okulları için birer ders vermesi müzesi vücutte getireceklerdir. Kurslar 16 Birincikanun 940 ta başlamak ve 8 Mart 1933 940 ta bitmek üzere 12 hafta devam edecektir.

Parti kaza kongrelerine başlandı

Cumhuriyet Halk Partisi kaza kongrelerine dün akşamdan itibaren başlanmıştır. İlk kongre dün akşam saat 20 de Beşiktaşta yapılmış, kongrede İstanbul valisi, parti müfettişi ve kalabalık bir parti kütlesi bulunmuştur. Kaza idare heyeti reisi Zühdi Çubukçuoğlu bir nutuk söylemiş, partinin cumhuriyetin ilânından sonra on altı senede başardığı işleri anlatmış, Beşiktaş kazasının faaliyetini tebarüz ettirmiştir.

TAKVİM

BİRİNCİKÂNUN

Kısmi sene 1655	6	Arabi sene 1353
İkinci sene 28	Resmî yıl 1933	Kasım 29

ÇARŞAMBA

GÖNES	Şevval		İMSAK	
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
7 08	12 05	14 28	13 41	6 25
2 27	2 27	2 27	2 27	12 44
	Öğle	İkinci	Akşam	Yazın
V. 12 05	S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
E. 7 24	47	12	1	19

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Küçük Finlandiya bu dakikada işte 6 gün oluyor ki kendisi ile mukayese edilemeyecek kadar büyük ve kuvvetli bir düşmana karşı mukavemet etmektedir. Ve öyle görünüyorduk ki, daha da mukavemet edecektir. Dünyaya verdiği kahramanlık örnekleri sayılmakla bitmez.

Bombardıman neticesinde harap olmuş bir şehrin ıssız sokağında bir gazetecinin:

— İstikbal için ne düşündüğü hakkında sorduğu suale:

— Noel bayramına hazırlanmak üzere evimi tamir ettiğimi, diyen ihtiyar kadın,

Koca bir filoya karşı tek başına saldıran genç tayyareci,

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Kayakla bütün gece koşarak bir cepheden öbürüne yetişen küçük kütâ,

Sabahleyin penceresini açıp ta ortalığı kar fırtınası içinde görünce:

— Bugün Rus tayyareleri bizi bombardımana gelebilecekler diye düşünen şehirli şimdiden tarihî malıdır.

Radyonun düğmesini çeviriniz: Dünyanın beş kıtasından gelen her ses küçük Finlandiyanın Türk menşei'ne lâyık büyük kahramanlığını terennüm eder, fakat gördüğü müzaheret sadece manevidir. Şu halde ortada menfaat olmadıkça küçük devletin her hangi bir yerden yardım göreceğine:

TELGRAF HABERLERİ

İngiltere Kralı cephede

Üç aylık deniz harbinin bilançosunu yapan Fransızlar Alman ekonomisinin çok vahim bir vaziyete düştüğünü söylüyorlar

Londra 5 (Hususî) — Malen Fransada bulunan İngiltere kralı bu sabah maskelenmiş bir otomobile İngiliz kuvvetlerinin bulunduğu cepheye hareket etmiştir. Kendisine kardeşi dük de Gloucester ve İngiliz genel kurmay reisi General Gort refakat etmektedir.

Evvelâ tayyare karargâhını ziyaret eden kral, sonra İngiliz ateş hattındaki siperleri, tank tuzaklarını ve çelik ve beton bloklarını gezmiş ve öğle yemeğini karargâhta yemiştir.

Kralın cephedeki teftiş saat sürmüştür.

Alman tebliği

Berlin 5 (A.A.) — Başkumandanlığın tebliği: Garb cephesinde, ehemmiyetsiz mahallî çarpışmalar olmuştur. Düşman, Moselle'nin şarkında hudud muntakasında topçu ateşini biraz fazlaştırmıştır.

Deniz harbinin bilançosu

Paris 5 (A.A.) — Hitler propagandası, Almanyanın bilhassa deniz sahasında elde edilen neticelerden memnun olduğu, çünkü Fransa ile İngilterenin gemi zayıflarına ilelebed devam edemeyeceğine herkesi inandırmaya çalışıyor, fakat şu an için bilhassa kayıplar ve işaret etmek lâzımdır ki, Almanyanın mayn harbine müvacehât mecbur kalması artık elinde ihtisam kadar denizaltı gemisi kalmamış olmasındandır.

Almanyanın muhasamatın başlangıcında 55 denizaltı gemisi vardı ve bunun

takriben 30 tanesini, yani yüzde ellisini kaybetti. 1918 de ise Almanyanın 180 denizaltı gemisinden müttefikler yalnız 21 ini, yani yüzde 14 dünü batırabilmişlerdi.

Diğer taraftan bu üç ay zarfında düşman tarafından batırılan gemilerin tonajı ancak 500 bin tona ballıg olabilmekte dir. Halbuki 1917 de yalnız bir ay zarfında batan gemilerin tonajı bu rakama ballıg oluyordu.

Almanya 1940 yılı nihayetinden evvel denizaltı kaybını yerine koyamayacak ve yetiştirilmesi üç, dört yıla mütevakıf bu husunda denizaltı mürettebatını ise telâfi edecek vaziyette olmayacaktır.

Müttefikler tarafından tatbik edilen ablukaya gelince, harbin ilk on haftası zarfında yalnız Fransa bahriyesi Almanyanaya gitmekte olan 225 bin ton, yani beheri 50 vagonun müteşekkil 446 tren yükü eşya yakalamıştır.

İngiltere bahriyesi ise 100 bin tonu petrol müstekkâtı olmak üzere 463 bin ton eşya müsaderet etmiştir.

Bütün bunlara bir de 500 Alman vapurundan 350 sinin bitaraf limanlarda mahpus kaldığı ilâve edilirse, müttefikler tarafından alınan tedbirlerin Alman ekonomisini çok vahim bir vaziyete düşürdüğü görülmüştür.

Bir İngiliz vapuru torpillendi

Londra 5 (A.A.) — 1870 tonluk İngiliz Horsted vapuru Şimal denizinde torpillenmiştir. 3 ölü ve 25 kayıp vardır. Mürettebatın kurtulan 13 kişi sahile çıkmıştır.

İngilizlerin harb hedefleri

(Baştarafı 1 inci sayfada)

hayat tarzını seçebileceklerdir. Almanya da dahil olduğu halde diğer milletlerle, iktisadî düzleme işi için teşriki mesale azami surette memnuniyetle çalışacağız. Zira tamamen intizamlı bir beynelmül hayatin ancak bu suretle idame edilebileceğine kani bulunuyoruz.

Halifaks, Almanya verilen sözü inkâr ettiği müddetçe beynelmül bir konferansın faydasız olduğunu ilâve etmiştir.

Evveleminde şu iki şart muhakkak tahakkuk etmelidir:

1 — Alman hükümeti uğruna silâha sarıldığımız gayelere uygun şartları kabul âmade olmalıdır.

2 — Aktedilen bütün anlaşmalara riayet edileceği zaman altına alınmalıdır.

Lord Halifaks, Almanyanın şikâyet ettiği çemberlemeye bizzat kendisinin sebebi olduğunu bildirmiştir. (A.A.)

Bern 5 — Berlin siyasi mahfelleri Daldyenin nutkunda «Avusturya, Çekoslovakya ve Polonyadan sonra sıra Fransanın» cümlesine hücum etmektedir.

Basler Nachrichten gazetesinin Berlin muhabiri, Berlindeki bitaraf mahfellerle hemfikir olarak, Almanyanın Fransaya karşı hattı hareketinde yakında bir değişiklik olacağı kanaatinde dir.

Berlin mahfelleri: «Mademki Fransa Almanyanın kendisi hakkındaki teminatını daima reddetmektedir. Bizim de nihayet kendisine Fransayı alâkadar eden hiç bir hedefimiz olmadığını temin eden mükerrem beyanatımızın değişebileceğini bildirmeliğimiz icab edecektir» diyorlar.

Sovyet ajansının garib neşriyatı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

bundan gazetemizde de bahsedilmiştir. Fakat hükümetin peyderpey aldığı tedbirler sayesinde bugün bu durgunluk yerini kuvvetli bir harekete terk etmiş bulunuyor. Bu hareketin çok hayırlı bir inkişafa doğru gittiği hakkındaki neşriyatımız asbaba neden dolayı Moskova'da dostlarımızın dikkatlerine çarpmadı. Türkiye ekmekten ve yiyecekten bol bir şey bulunmadığı halde İstanbulda ekmek yoksuzluktan bahsedilen haberler eğer gayri dostane bir kâsinde değilse şüphesiz çok yanlış istibharatın eseri olmak icab eder. Hattâ biz hatanın bu ikinci sebebeden ileri gelmiş bulunmasını çok tercih ederiz. O takdirde tashihi kolay olur.

İktisadî işde herkes gibi buhran geçirmemizden dolayı İngiltereyi tenkid etmek bahsine gelince bu noktada da çok şeyler söylenebilir. Fakat dünyanın kâfi derecede karışmış olduğunu gören gazetemiz ihtirasları tahrik etmeye ötedenberi dikkat ettiği için bu bahiste de sakin olmayı tercih eder. Şu kadar söyleyim ki gazetemiz bu tarzda neşriyat yapmamıştır. Eğer dünyanın huzur ve sükununu ihlâl eden büyük hâdiselerden dolayı bazı memleketleri tenkid etmek ve mesul tutmak lâzım gelseydi İngilizlere gelinceye kadar buna çok daha lâzım memleketler gösterebilirdik. Bununla beraber gazetemiz sakin olmayı ve dünya ihtirasları arasında bir tahrik unsurunu olmaması için dikkat ettiğimiz için şimdilik sükunetimizi, vakur ve sakin Türk milleti gibi muhafazada devam edeceğiz.

Yalnız şunu söyleyelim: Dünya vukuatı nası bir inkişaf takib ederse etsin Türk milleti burada ve vazifesinin başındadır. Bilhassa Türkiyenin Cihan Harbinde ve harbinde sonra yokluk içinde neler yapmış olduğunu pek iyi bilen bir memleketten hakkımızda daha doğru haberler neşretmesini istemek hakkımızdır. Ümid ederiz ki, Tass ajansı bundan böyle bu noktaya daha dostane bir dikkat gösterir.

İtilimekte dir.

Bombalarını denize atan Rus tayyaresi

Stokholm 5 (A.A.) — Şu sayıyı dikkatle okuyunuz.

Bombalarını denize atan Rus tayyaresi dün, ismi saklı tutulan bir Finlandiya limanı üzerinde uçmuştur. Tayyare, liman üzerinde müteddid daireler çevirmiş ve sonra denize doğru biraz uzaklaşarak yüklü bulunduğu bombaları suya bırakmış ve çekilip gitmiştir.

Meclis Grubunun dünkü toplantısı

Ankara 5 (A.A.) — C. H. Partisi B. M. M. grubu, bugün «5/12/1939» saat 15 de Reis vekili Trabzon meb'usu Hasan Sakamın riyasetinde toplandı.

Ruznamede Manisa meb'usu Refik İncenin Büyük Millet Meclisi dahillî nizamnamesinin 35 inci maddesi hakkında evvelde başlayan müzakerenin devamına dair olan takrirı vardı.

Bundan evvel ilk defa söz alarak kürsüye gelen Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu, son haftanın siyasi ahval ve hâdiseleeri hakkında uzun izahatta bulundu. Aynı mevzu üzerinde söz alan birçok hatiblerin mütaaleaları dinlendikten sonra verilen izahat umumî heyetçe alkışlarla tasvib olunarak ruznameye geçildi.

Bahsi geçen maddenin Parti grubu idare heyetince teşkil olunacak bir komisyonla tetkikinden sonra umumî heyetçe müzakeresi hakkında takrir sahibi tarafından dermeyan edilen teklif rey konularak kabul olundu ve ruznamede başka madde kalmadığından saat 19,10 da toplantıya nihayet verildi.

Manifaturacılar yükselen fiatları indiriyorlar

Şehrimizdeki manifaturacıların iştirakile dün Ticaret Odası salonunda saat 16 dan 19 a kadar süren bir toplantı yapılmıştır.

Manifaturacılar, hükümetin ucuzlatma siyasetini hüsnü telâkki ederek manifatura fiatlarını, cinslerine göre, derhal esaslı tenzilat yapmaya kabul etmişlerdir. İçtimada son haftalarda görülen gayrimenkul fiat yükselişlerinin sebepleri ve bu yükselişin önüne geçilmesi çareleri hakkında uzun görüşmeler yapılmış, neticede fiat yükselişinin başlıca âmillerinden biri olan spekülâtorlere, yani şimdiye kadar manifatura ticaretiyle meşgul olmayıp da zamanın fevkalâde vaziyet ve şeraitinden istifade emelle paralarını manifatura ticaretine yatırımlara bundan sonra tüccar tarafından kat'iyen satış yapılmaması ve fiatlarının yükselmesi mümkün olan çeşidlerin ekserisinde de % 20 ye kadar tenzilat yapılması kararlaştırılmıştır.

Tüccarlar bugünden itibaren bu kararın tabikına geçecek ve bu sayede halikın maişetinde mühim bir mevki olan manifatura eşyasında ucuzluk temin edilmiş olacaktır.

İçtiman neticesi, dün akşam Ticaret Vekâletine bildirilmiştir.

Tarsusta bir fabrikatör b'ir ilkmekteb yaptırdı

Tarsus 5 (A.A.) — Şehrimiz fabrikatörlerinden Rasim Eliyeşil'in yaptırmakta olduğu ilk okul binasının inşaatı bitmiş ve bugün merasimle açılarak tedrisata başlanmıştır.

Amerika büyük elçilik müsteşarı Ticaret Vekilimizle görüştü

Ankara 5 (Hususî) — Amerika büyük elçiliği, müsteşarı Kelley bu sabah saat 10 da Ticaret Vekilimizle ziyaret etmiş ve kendisiyle Amerika ile ticari münasebetlerimiz hakkında görüşmüştür.

Şiyaset ALEMİNDE

Şimalî ve cenubî Avrupa

Yazan: Selim Rağıp Emeç

Sovyet Rusyanın üç baltık devletine yaptığı malûm şekildedir anlaşmalardan sonra Finlandiyadan görüldüğü başka türlü muamele, bu muazzam devleti, küçük Fin milleti ile silâhlı bir ihtilâfa sevketti. Mücadele, türlü inkişaf safhaları arzeden dalgalı bir vaziyette devam ediyor. Alman - Rus anlaşmasının akabinde vukubulan bu hâdiselerin bütün dünyaya uyandırdığı kuşku-lar, Finlandiya vukuatından sonra taarruz sırasının Balkanlara gelebileceğine işaret ediyor. Geçmişteki hâdiselere bakarak, gelecektekilerin mahiyetini tayin etmek zor olamaz. Bu bakımdan, bu kuşku-ları yerinde saymak muvafıktır.

Fakat gerek siyasi, gerek coğrafi bakımdan şimaldeki vaziyette Balkanlarda tahaddüs edebilecek vaziyetin aynı olmayacağına da işaret etmek lâzımdır. Çünkü:

Baltık denizinin ağızı, Almanyanın emniyeti bakımından kapanmıştır. Bu vaziyet, Sovyet Rusyanın Baltık sahillerinde icra ettiği hareket için çok büyük bir fayda temin etmiştir. Çünkü harici bir müdahaleye imkân bırakılmaktadır. Sonra, bu devletlerden hiç biri, vakile kendilerine verilmek istenmiş olan garantileri kabul etmemişlerdir. Bununla da, tevecchüh edebilecek tehlikeleri uzaklaştırabileceklerini sanmışlardır. Halbuki Balkanlarda böyle bir vaziyet yoktur. Romanya, İngiltere ile Fransanın garantisini haizdir. Bunun haricinde, burada, Şimalî Avrupada olmayan bir birlik vardır ki Balkan devletleri arasında vücade getirdiği tesadüde bu muntakayı, uzun zaman, büyük devletlerin tesir ve nüfuzundan siyanet etmiştir. Acil bir tehlike karşısında eski birlik bağlarının ne şekil ve surette harekete gelebileceği bilinemezse de Romanya'nın garantisini noktalarından, bu muntakada, bir Avrupa cephesinin teessüsü edeceğine muhakkak nazariye bakılabilir.

Burada, mevzu bahis olabilecek meselelerden biri de İtalyanın vaziyetidir. Bu memleketin Antibolsevick temayülâtı malûm olmakla beraber bugünkü davanın bir rejim ve bir ideoloji harbi olmadığı, ni kabul etmek zaruridir. Gerek Almanya, gerek Sovyet Rusya tarafından ileri sürülen zahiri iddialar, bu devletlerin 1914 yılı hududlarını elde etmek için uğraştıklarının ifadesidirler.

İtalya da 1914-1918 harbinin neticelerinden memnun kalmış bir devlet değildir ve Akdenizdeki davasının aynen baki olduğunu zaman zaman hatırlatmayı faydalı görmektedir. Şu hale göre Bal-kanlara tevecchüh edebilecek tehlikelerin İtalyayı buna karşı bulabileceğini sanmak pek mantıklı olmaz. Olsa olsa İtalya, burada muayyen bir muntakayı benimsemiş olarak vaziyet alır. İşte o kadar. Kaldı ki şimalî Avrupadan sonra cenubî Avrupanın mutlak surette masun kalabileceğini sananlara, geçen gece bir Amerikan radyo istasyonundan yükselen nahoş bir sesin savurduğu kötü kehanetleri yabana atmamaları tavsiye ederiz. Emperyalist bir komünist olduğu şüphesiz olan bu adam, cenubî Avrupa için de bir takım meselelerin mevzuu bahseldüğünü meş'um bir eda ile haber veriyordu. Bütün bu ahval gösteriyor ki harb bu şekilde devam ettikçe alabildiğine karışacaktır. İzin müreccahi, elverişli bir barış formülü bulmaktadır. Bunun için de zaman, tamamilen geçmiş sayılamaz, kanaatindeyim.

Selim Rağıp Emeç

Sabahın Sabaha

İmanlı gençlik

Tahsil hayatını kazanmak için işçilik arayan üniversite talebesi hakkında yazdığım (Şereflî genç) fıkrası üzerine fikir ve kanaatime bütün samimiyetle itiraz eden genç üniversitelilerden bir yığın mektub aldım. Hakkımdaki sevgi ve alâkalarına teşekkür borucumdur. Bu mektuplar Türk gencinin zaten şüphe götürmeyen yüksek gururunu ve temiz imanını bütün azametle aydınlattığı için doğrusu iftihar ettim. Tahsil hayatını kurtarmak için amelelik isteyen Türk gencine merhametle el uzatmalarını onu en hassas yerinden yaralayacakları muhakkaktı. Kafasını işletmek için adalesini çalıştırmayı göze alan bir gencin gururu acımayi istihkak edecek kadar hassas olmalıdır. Acınmaz ve etrafının merhametini üzerine çekmek şereflî insan için değildir. Bu noktada bütün gençliğin benimle beraber olduğunu gördüğüm için cidden bahtiyarım. Aldığım mektuplar arasında bilhassa bir Türk gençliğine olan itimadına kuvvet verdi. Babası Arıburnunda şehid olan, anası İzmir işgalinde Aydın taraflarında düşmanı silâhla karşılayan bir Türk çocuğu, Hukuk Fakültesinden Orhan Arıburnu mektubunda şöyle yazıyor:

«Bu neslin tarihi içinde olanlar bilirler ki istiklâl için çarpıştığımız günler Türk anaları sırtlarında cephaneye taşımışlar ve onların çocukları emir ve davet beklemeden dağlar aşarak millî ihtilâl safarındaki yerlerine kosmuşlardır. Onların feragat ve kahramanlığı ile kurduğumuz bu topraklarda taş kırıp tahsil hayatımızı kurtarmak kadar şereflî ne olabilir? Utunmak, şereflî taş kırana değil kapı kapı sürünüp itlimas ve tavsiye dilenen gurursuzlara aiddir.»

İki sayfalık mektubdan çıkardığım şu bir kaç satır Türk gencinin zaten bizi bir an şüpheye düşürmeyen yüksek karakterini bütün belâgatle ve azamette takviye etmiştir. Bu ruh ve bu imana yetişen Türk gençliği Atamızın kendisine emanet ettiği varlığı bütün şeref ve haysiyetle muhafız olacaktır. Büyük Atatürk evlâdından bunun aksini beklemek zaten inkılâbın ruhunu inkâr etmek olurdu.

Buahan Cahid

Sovyet - Fin harbi en kanlı safhasında

(Baştarafı 1 inci sayfada)

taahhüsü tamamen bitmiştir. Kordiplomatik ve yabancu gazeteciler, Peyyitahın 30 kilometre uzağında bulunan Kerava şehrine nakletmişlerdir.

Rus tebliği

Moskova 5 (A.A.) — Neşrolunan 4 Bincikânun tarihli resmî bir tebliğde Leningrad askerî dairesine mensub kıtaların ileri hareketlerine devam ettikleri bildirilmektedir.

Mourmansk istikameti: Sovyet kıtaları Petsamoda mağlûb edilmiş olan Finlandiya kıtalarını takip ederek Petsamoda cenubunda 25 kilometre ilerlemişlerdir.

Petsamoda Sovyet gemileri, limandaki mayınları toplamaktadırlar.

Urka, Repola, Porozero istikameti: Sovyet kıtaları hududdan 45, 50 kilometre ilerlemişlerdir.

Petrobavodsk istikameti: Sovyet kıtaları, Lagoda gölü kenarındaki Salmi şehrinin ve onun şimalindeki Loimola istasyonunu işgal ederek ileri hareketlerine devam etmişlerdir.

Carelle berzahında muharebe eden kıtalar hududdan 45-50 kilometre ilerlemişlerdir. Havaaların fenalığı tayyare faaliyetine mâni olmaktadır.

Fin tebliği

Londra 5 (Hususî) — Bu akşam neşredilen Fin tebliğinden anlaşıldığına göre, son üç gün içinde yalnız Kareli berzahında cereyan eden çarpışmalar esnasında 64 Sovyet tankı tahrib edilmiş ve Sovyet kuvvetleri henüz Manerhayn hatına varamamışlardır.

Bu gece İsveçin şark sahilindeki bütün fenerler söndürülmüştür.

Fin umumî karargâhından alınan haberler

Londra 5 (A.A.) — Finlandiya umumî karargâhından gelen haberler Rusların Kareli bölgesinde cereyan eden mübâhârelerde ağır hezimetle uğradıklarını göstermektedir. Gerek bu bölgede, gerek Kareli körfezinde Finlandiya kıtaları sahile doğru ilerlemişlerdir.

Londra 5 (A.A.) — Finlandiyadan gelen haberlere göre, Kareli berzahında muharebeler şiddetli surette devam etmektedir. Buradaki çarpışmalar, çarpışmalar

ın en mühimleridir. Kareli berzahında 38 bin kişilik iki Finlandiya fırkası, adette kendisinden iki misli kuvvette Sovyet kıtalarına karşı koymaktadır. Ruslar, Finlandiyaya doğru oldukça ilerlediklerini bildiriyorlar, fakat Finlandiyalılar ise, bütün çarpışmaların hâlâ hudud muntakasında cereyan ettiğini kat'î surette teyid ediyorlar. Buradaki çarpışmalar bahsinde fazla tafsilât mevcut değildir. Fakat Finlandiya askerlerinin nâtecavizlere karşı büyük bir cesaret ve azim göstermekte oldukları muhakkaktır. Finlandiya topusunun çok isabetli atışları yaptığını isbat eden vak'alar mevcuttur. Finlandiya hava kuvvetleri, dünyanın en iyi hava kuvvetleri kadar muntazam organize edilmiş bulunmaktadır. Birçok cesaret ve maharet vak'aları haber verilmektedir.

Finler 17.000 esir mi aldılar?

Riga 5 — Öğrenildiğine göre Petsamo muntakasında büyük bir muharebe olmuştur. Finler bu limanın Sovyetlere geçmemesi için azami gayret sarfetmektedirler.

Carelle muntakasında Finlandiyalılar, 17 bin esir almışlardır. Anlaşıldığına göre Sovyet askerleri harb etmeğe pek o kadar tesne değildiler.

İki müdafaa hattı

Stokholm 5 (A.A.) — Buraya gelen haberlere göre, Finlandiyalılar şimalde iki müdafaa hattı vücade getirmişlerdir. Bunun birini Petsamo etvarında diğeri de nikel maden merkezi olan Sallinjaarvi'dedir. Sovyetler buraya yeniden asker çıkarmış olduklarından bir taarruza intizar olunmaktadır. Sovyetlerin Petsamo şimalinde bir kruva zörillerle iki destroyeri bulunmaktadır. Nikel madenleri şimdiye kadar bir zarara uğramamıştır.

Petsamo'da alınan Sovyet esirleri üç gündüberi Sovyet kıtaatının yemek yemediğini söylemişlerdir.

Diğer bir habere göre Petsamo'da ve nikel madenlerinde bombardıman neticesi yangınlar çıkmıştır. Alevler, Norveç hududundan görülmektedir.

60 Sovyet tayyaresi tahrib edilmiş

Stokholm 5 (A.A.) — İsveç gazetelerine Finlandiyadan gelen gayriresmî haberlere göre 2000 Rus paraşütçüsü Salmi şimalinde Finlandiyalılar tarafından muhasara edilmiş bulunmaktadır.

Finlandiya tayyarelerinin Murmansk'a yaptıkları hücumlar neticesinde 60 Sovyet tayyaresinin tahrib edildiği söyleniyor.

Kuvvetli Sovyet kıtalarının Murmansk, Petsamo üzerine yürüttükleri de ayrıca bil-

Şehir Haberleri

Vali yeni bir mesai yılına hazırlanıyor

İstanbulda ilk memuriyet senesini dolduran Lûtfi Kırdar tatbik edilecek yeni projeler üzerinde meşgul oluyor

İstanbul vali ve belediye reisi Lûtfi Kırdarın şehrimizdeki bir senelik muvaffak mesaisi dün sona ermiş ve valimiz için yeni bir mesai yılı başlamıştır.

Doktor Lûtfi Kırdarın Türkiyenin en mühim bir şehrine vali ve belediye reisi tayininde isabet edildiği, yeni valinin bir senelik icraatı ile sabit olmuştur. Vali ve belediye reisi Lûtfi Kırdar, şehrin imar hareketlerini hemen programlaştırmış ve faaliyet geçirmiştir. Bilhassa son bir senelik yol inşaatı kayde değer mahiyet arz etmektedir. Vilâyet ve belediye bütçesinden ayrılan 745 bin liralık bir tahsisle yol inşaatı on ay zarfında tamamlanmıştır.

Tramvay, tünel ve elektrik işletmesi umum müdürlüğü İstanbul belediyesinin emrine alınmış, şehrin tenvirat ve sey-rüsefer işleri de tanzim edilmiştir. Doktor Lûtfi Kırdar on beş senelik imar programı için hükümetten otuz milyon liralık bir yardım temin ettiği gibi, Belediyeler Bankasından da beş milyon liralık bir istikraz akdetmiştir. Taksim meydanının en güzel şekle ifrağı için mütehasısların elbirliği ile çalışmaları temin edilmiş, Atatürk köprüsünün inşaatı bitirilmiş, Taksim bahçesi en zarif hale konmuş, bahçenin içine muazzam bir gazino yapılmıştır. Mezarlıkların tanzim işi tamamlanmış, şehrin umumî temizlik işlerine hız verilmiş, muhtelif yerlerde umumî helâlar açılmıştır. Bilhassa Taksim ve Harbiye helâları pek kısa zamanda tamamlanmıştır.

Bunlardan başka Mecidiyeköyünde bin yataklı muazzam bir hastanenin inşasına geçilmiş, dünyanın en tanınmış mütehasısları bu işe memur olunmuş, şehrimiz-

Lûtfi Kırdar

deki hastanelere yeniden birçok yatak ilâvesine çalışılmıştır.

Süt ve ekmeç fabrikalarının inşası için tahsisat bulunmuş, Avrupa firmaları ile esaslı temaslara yapılmıştır.

Şehre isale edilen su miktarı çoğaltılmış, her semte gece ve gündüz su verilmeğe başlanmış, Adalar suya kavuşmuştur. Belediyenin tahsilâtı evvelki senelerin fevkiye çıkarılmış, yedi yüz bin liralık bir tahsilât fazlalığı elde edilmiştir.

Davet o'unduğu Romanya seyahatin-den henüz dönmüş bulunan valimiz, yeni sene zarfında tatbik edilecek birçok yeni projelerin hazırlanması ile meşgul bulunmaktadır.

Dün 18 yaşında bir genç tramvay altında öldü

Dün akşam saat 17 de Yedikulede bir gencin çok feci bir şekilde ölmesi neticesinde bir tramvay kazası olmuştur.

Yedikule - Sirkeci arasında işliyen 417 sayılı vatman Alinin idaresindeki tramvay Yedikuleden Aksaray'a gelirken, Cami sokağından caddeye hızla çıkan ve civarda kahve çıraklığı yapan Malatyalı Ramazan oğlu Ömer adında 18 yaşlarında bir gence çarpmış ve zavallıyı altına almıştır.

Kazanın anı oluşu, vatmanın römorku durdurmasına imkân vermemiş ve bu suretle kazazede bir müddet tramvayın altında sürüklenerek çok feci şekilde ezilmiştir.

Ömer aldığı yaraların tesirile derhal ölmüş, vatman nezaret altına alınmıştır.

Kaza etrafında müddeiumumi Übeyt tahkikata başlamış bulunmaktadır.

(Mahkeme haberlerimiz bugün 8 inci sayfamızdadır.)

YARIN MATİNELERDEN İTİBAREN

İPEK Sinemasında
Hayatımızda gülmediğimiz kadar GÜLMÜYE - EĞLENMİYE HAZIR OLUN. KAHKAHA KRALLARI NEŞ'E KAYNAĞI

LOREL - HARDi Hovardalıkta
Bugüne kadar İPEK FİLM stüdyosunda yapılan TÜRKÇE KOMEDİ FİMLERİNİN EN GÜZELİ ve EN MÜKEMMELİ

Dikkat: Bu hafta müşterilerimizi istediğimiz gibi memnun edebilmek için hazırladığımız harikulade program yarınki gazetelerle ilan edilecektir.

Müteferrik:

Vali emniyet işlerini tetkik etti

İstanbul vali ve belediye reisi Lûtfi Kırdar dün öğleden sonra İstanbul emniyet direktör'üğünde meşgul olmuş, direktörden emniyet işleri etrafında izahat almıştır.

Kültür işleri:

Öğretmenlerin mesken bedelleri veriliyor

İlk okul öğretmenlerinin birikmiş dört aylık mesken bedellerinin verilmesine dününden itibaren başlanmıştır.

Şehir işleri:

Şişli hastanesinin maketi hazırlandı

Şişlide yapılacak hastanenin maketi Fransada mimar Valter tarafından hazırlanmıştır. Belediye maketten gümrük perası alınması için Gümrükler Vekâletine müracaat etmiştir. Mimar Valter yakında maketle beraber Fransadan şehrimize gelmiş olacaktır.

İşıksız yerlere 1700 lâmba takıldı

Şehrin ışıksız yerlerindeki sokaklara takılması kararlaştırılan iki bin lâmbadan bin yedi yüzü yerlerine konmuştur. Bir aya kadar diğer lâmbalar da yerlerine takılmış olacaktır.

Tahsin Uzerin cenaze merasimi dün yapıldı

Cenaze merasiminden bir intiba

Vefatını teessirle haber verdiğimiz üçüncü umumî müfettiş Tahsin Uzerin cenazesi dün saat on bir buçukta Nişantaşındaki Derya apartmanından kaldırılarak, namazı Teşvikiye camisinde kılindikten sonra Zincirlikuyu asri mezarlığında şair Abdülhak Hâmidle, edib ve hikâyeci Ömer Seyfeddinin lâhidleri arasında makberi mahsusuna defnedilmiştir.

Bir bölük muzraklı süvari ile yüz kişilik bir polis müfrezesinin iştirak ettikleri cenaze alayı Şişli'den geçerken, merhumun eski evi olan şimdiki İnkılâb müzesinin önünde bir müddet tevakkuf edile-

rek son ihtiram vazifesi yapılmıştır. Matem alayının önünde; Reiscümhur, Meclis Reisi, Başvekil, Dahiliye Vekili, Parti, belediye ve merhumun dostları tarafından gönderilen yüze yakın çelenk gidiyordu.

Cenaze merasiminde Trakya umumî müfettişi General Kâzım Dirik, Orgeneral Fâhreddin Altay, Akademi müdürü General Fuad, vali ve belediye reisi Lûtfi Kırdar, Parti müfettişi Fikret Sulay, eski vali Muhittin Üstündağ, şehrimizde bulunan meb'uslar, generaller ve müessesat erkânı bulunmuşlardır.

Devlet Şûrası Reisliğinden:

- 1 - Devlet Şûrasında münhal bulunan ikinci sınıf mülâzımlıklar için 20 Birincikânun 939 Çarşamba günü saat 14 te Ankarada Devlet Şûrası binasında müsabaka imtihanı yapılacaktır.
- 2 - İmtihana girebilmek için Hukuk veya İktisad Fakülteleri veyahud Siyasal Bilimler okulu veya bunlara muadil olduğu Maarif Vekâletince tasdik edilmiş olan yabancı memleket fakülte ve yüksek mekteplerinden mezun olmak şarttır.
- 3 - İmtihana gireceklerin yaşları 30 u geçmiş olmayacaktır.
- 4 - İmtihanda muvaffak olacakların memuriyete alınmaları memurin kanununda 4 üncü maddesinde yazılı şart ve vasıfları haiz bulunmalarına bağlıdır.
- 5 - İmtihanda muvaffak olanlara 30 lira aslî maaş verilecektir.
- 6 - İmtihanda muvaffak olanların başka bir müesseseye devam etmeyecekleri ve emekli oldukları takdirde müstafi addolunacakları hakkında bir taahhüdname vermeleri şarttır.
- 7 - Müsabaka imtihanı aşağıda yazılı mevzulardan yapılacaktır.
 - A - Esas teşkilât hukuku
 - B - Umumi surette idare hukuku ve bilhassa aşağıdaki kanunlar 3546 sayılı Devlet Şûrası kanunu İdarî kaza nazariyatı Türkiye Cumhuriyeti teşkilâtı Memurin kanunu Memurin muhakemat kanunu ve bu işle alakalı diğer kanunları Vilâyet idaresi ve idareî umumiyet vilâyet kanunları, Belediye kanunu Madenler hakkında mevzuat
 - C - Maliye
- 8 - İmtihana girmek isteyenler nüfus, hüviyet cüzdanları ve tahsil vesikaları ve küt'a vesika fotoğraflarıyla birlikte arzuhalle 18 Birincikânun 939 günü akşamına kadar Devlet Şûrası umumî kâtibliğine müracaat eylemeleri.

En büyük filmleri göstermek için işbirliği yapan İstanbulun en büyük 2 SINEMASINDA

FERAH Sinemada

İLK UYANIŞ

Bu hafta İstanbul sinemalarının zafer ve muvaffakiyet programını teşkil edecektir.

BU FİLME EK OLARAK

Ayrıca FERAH'DA
KURŞUN YAĞMURU
BUCK JONES

ÇEMBERLİTAŞ Sinemasında

BUGÜN
Matinelerden itibaren

DEANNA CURBIN - MELVYN DOUGLAS - JAKKIE COOPER

Ayrıca ÇEMBERLİTAŞ'TA
KIZIL DANSÖZ (MATA HARD)
V-RA KORENE - JEAN GALLAND

YARIN AKŞAM SARAY Sinemasında

CAZ... DANS... MUSİKİ... ve AŞK filmi olan
AŞKIN ZAFERİ

Fransızca sözlü şaheser başlıyor. Baş rollerde JACK WHITE ve KENNY BAKER Cazları ve New York'un en güzel varyetelerinin iştirakile Leo Carillo - Zazu Pitts - Pat Paterson Aşkı uyandıran musiki... Büyük Cazdan sonra beklenen emsalsiz musiki filmi.

Yarın akşam **SAKARYA Sineması**

Güzel yıldız **LİLY DAMİTA'yı**
MANUELLA filminin mümessili DEL KAMPO ile beraber yarattığı
GÜZEL ESİRE

renkli ve Fransızca sözlü filmine takdim edecektir. İlaveten: MUZİKALİ POSTA KUTUSU iki kısımlık danslı ve şarkılı güzel bir film.

DAİMA

İstanbulun en yüksek tabakasının yegane 2 salonu olmak mümtazlığını En hassas itinalarla ruhafaza etmiş olan
Milli ve Alemdar sinemaları

bu hafta da sayın İstanbul halkına emsalsiz bir program takdim ediyor. Her memlekette yüz binlerce insanı görmemiş bir heyecanla sürükliyen

MİKNATISLI FİLM

1- GÜNAHKÂR MELEK

20 inci asrın en büyük aşk davası

Mümessilleri: **MARGARET SÜLLIVAN - JAMES STEVVART**

2- ARIZONA KAPLANI

titretici macera filmi

JEAN WITHERS - LEO KARILLO

Son 10 senedenberi İstanbulda gösterilen bütün filmlerin muvaffakiyet, izdiham, hasılat ve rağbet rekorlarını göğdede taşıyan Korkunç filmlerin en korkuncu... Heyecanlı filmlerin en heyecanlısı... Meraklı filmlerin en meraklısı... Seyredenleri halecandan titreten, merakın çıldırtan, korkudan bayıltan, benliğinden geçiren velhasıl İstanbulu yerinden oynatan

BASİL RATHBONE - BORİS KARLOFF - BELA LUGOSİ

Gibi film dünyasında 3 büyük yıldızın sanat kudretinden doğan

FRANKENŞTEİN'in OĞLU

Ekstra süperfilimde gördüğü tarif olunmaz rağbet, kazandığı ölçüsüz muvaffakiyet ve hergün vukubulan müteaddit ve müteaddit müracaatlar karşısında sayın İstanbul halkının arzularını yerine getirmek emelinde

ALKAZAR
Sinemasında

Bugünden itibaren 2 nci
HAFTA

ALKAZAR
Sinemasında

Kadıköy, Boğaziçi, Adalar, Kartal vesair İstanbul civarından bu film için teşrif eden sayın müşterilerimize bir kolaylık olmak üzere seans saatlerini vapur ve tren tarifelerine uygun olarak tertib olunmuştur.

1914 Almanyasının büyük kumandanı Makenzen bugün doksan yaşına bastı

Bundan on iki sene evvel bana inzivagâhını gezdirirken Almanyanın vaziyetinden bahsetmiş, "Ah, bize de bir Mustafa Kemal lâzımdır,, demişti

YAZAN

Emekli general H. Emir Erkilet
"Son Posta,"nın askerî muharriri

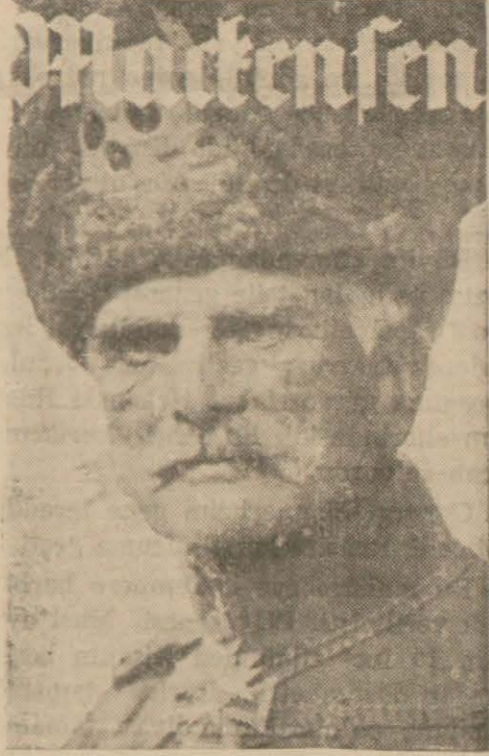
Mackensenin Büyük Harb içinde İstanbulu ziyareti günlerine aid bir hatıra [Mareşalin sağında o zaman binbaşı olan muharrir görülmektedir]

1914-18 harbinde Mazuri gölleri meydan muharebesinin, Lotz ve Gorlice taarruzlarının kahramanı Lemberg, Brest Litovsk, Sırbistan, Karadağ, Makedonya, Dobrice ve Bükreş fatihi büyük asker ve büyük kumandan, general Feld Mareşal Fon Makenzen mütemadi şây, şeref, vatana ve imparatora sadakat, zafer ve şöhret içinde geçen bir hayatın doksanıncı yılını bugün ikmal ediyor.

Bundan 12 sene evvel kendisini, mühim bir Alman Baltık harb ve ticaret limanı olan Stettin'in 16 km. şimal batısında, Falkenwalde köyünün bir korusunun içindeki basit ve münevver köşkerinde ziyaret şerefini ihraz ettiğim zaman, tekaüde çekilmiş olmasına rağmen, hâlâ eski «Leib Husar» sako-su ve husar çizmeleri içinde dimdik, sapa sağlam, gene her gün ata biner bulmuştum. Ata binmek onun için yalnız bir zevk değil hayatı ve ruhi bir ihtiyacı idi. O, muvakkaten büro hizmetinde bulunan süvari sübaylarına büroda geçecek her saatte mukabil at üstünde bir mil katetmelerini daima tavsiye ederdi.

Saksunyanın Leiniz adlı bir köyünde mükm babasının evinde 6 İlk kânun 1849 da doğmuştu. Fakat babası aslen Hanovralı yani Prusyalı olduğu için o, kendisi hep Prusyalı addeder. Esasen Mackensen Hanovranın Salling bölgesinde Makenzenin atalarının mütemekkin oldukları bir köyün adıdır. Makenzen bilâhare, ve henüz binbaşı iken Danzigdeki birinci Leib Ousar alayının kumandanlığına tayin olunduktan sonra burada tavattun etmiş ve Danzigi kendine yurd edinmişti. Büyük Harb neticesi, Danzigin Prusyadan bir Leh koridorile ayrılması ve Lehistanın verilmesi üzerine, Makenzen tekrar, yersiz ve yurdsuz kalalarak nihayet yukarıda bahsi geçen Falkenwalde orman köşkünün almış ve buraya yerleşmiştir.

General Feld Mareşal ile benim resmî ve şahsî münasebet ve muarefem, Büyük Harbde, Sırbistan seferinin başlangıcında Tameşvarda bulunan karnarğâhına, Osmanlı başkumandanlığı için murahhası erkânharb zabiti sifası ile İttihak ettiğim 25 Birinciteşrin 1915 den itibaren başlar. Fakat onun bizimle, Türkiye ve Türklerle rabtası, yaver sıfatile iştirak ettiği imparator ve imparatoriçinin 1898 İstanbul - Kudüs seyahatinden beri devam eder. Mackensen o tarihten itibaren, tesadüf edip

Mackensen

tanıdığı hiç bir Türkü ve Türklere aid hiç bir hâdiseyi dikkatsiz geçirmemiş ve hatırandan çıkarmamıştır.

Feld Mareşal bir kolordu kumandanı olarak girdiği Büyük Harbin daha ilk senesinde ordu ve ordular grubu kumandanlığına terfi etmiş ve 1915 senesi sonbaharında maiyetine verilen bir Alman, bir Avusturya ve bir de Bulgar ordusu ile Sırbistan ve Karadağı istilâ ve ordularını imha ederek Selânikin şimaline kadar ilerlemişti. O vakit belki Selânik de alınabilirdi ve bizim Mareschallvorwardo da bunu bütün kalbile istiyordu; fakat Selânikin zaftile buradan savuşacak olan itilâf kuvvetleri ya Çanakkaleye veya garb cephesine gidecekleri için böyle bir hareket harbin umumî maksadına uymamıştı. Aynı zamanda Bulgar ordusu da vazifesiz ve faydasız kalacaktı.

Fakat Sırbistan seferinden beklenen asıl maksad hasıl olmuş yani İstanbul Orta Avrupa ile demiryolu muvasalası açılmıştı. Bu, hem Çanakkale boğazının emniyetle müdafaası, hem de Türkiyenin harbe devam etmesi için lâzımdı. Çünkü Balkan harbinde, birçok kıymetli arazile birlikte, çok silâh, çok mühimmat ve teçhizat kaybeden ve harbden sonra kendini toplamaya vakit bulmadan Almanlar tarafında yeniden harbe giren Türk ordusunun hemen her şeyi noksandı. Bilhassa Çanakkale için ağır topçu ile cephaneye olan ihtiyacı pek büyüktü. Türk topları, Fransız ve İngilizlerin trampete a-

teslerine ancak sayılı mermi yolluyor ve bu yüzden Türk ordusu büyük telefata katlanarak harbin ağırlığını şiddetle hissediyordu. Buna rağmen o, Rusyanın açık deniz yolunu boğazlarda itilâfçıların yüzüne kapatmağa muvafak olmuş ve Rus Kafkas ordusunu Köprüköyü savaşında mağlûb etmişti. Aynı zamanda Süveyş kanalında ve Irakda, Bağdadın yüzlerce km. cenub doğularında, harbeden Türk kuvvetleri karşılarında birkaç misli büyük İngiliz kuvvetleri tutuyorlardı. Fakat ne olursa olsun Türk ordusuna silâh ve mühimmat yetiştirmek ve bunun için de İstanbulun yolunu açmak lâzımdı. İşte 1915 sonbahar ve kış Sırbistan seferinden asıl maksad bu idi. Görülüyor ki Mackensen Sırbistanı fethetmekle aynı zamanda ve dolayısıyla Türkiyeye büyük bir harb hizmeti görüyordu.

Sırbistan harekâtının daha başlangıcında Feld Mareşale, eski Türk kallesi Semenderenin önünde demirli yandan çarklı bir lüks Macar Tuna vapurunun güvertesinde onunla birlikte aşağı yukarı dolaşırken, hiç beklemediği bir anda, açacağı Balkan yolundan İstanbulu ziyaret etmekle Türkleri memnun edeceğini söylediğim zaman ve böyle bir seyahate hazırlanmasını zımnen teklif ettiğim zaman o, evvelâ âdeti ve çehile duraklıyarak yüzüne bakmış ve sonra zihninden güzel bir hayalin uçuğu görülmekle beraber «ben İstanbulu nasıl gidebilirim, bunu ancak imparator irade edebilir» demişti. Filvaki İstanbulun yolu açıldı ve imparator Osmanlı hükümdarı Sultan Reşada mareşallık asasını takdime Sırbistan fatihini memur etti.

Almanyanın yolunmak bilmiyen faal, muzaffer ve şöhretli «Mareschall Vorwards»ne yani ileri mareşaline İstanbulda cidden şerefine lâyık bir istikbal, resmî askerî ve millî büyük bir karşılama töreni yapılmıştı. Padişah ona en büyük Türk harb nişanı olan kılıçlı murassa liyakati verdiği gibi güzel hediyeler de almıştı. Bütün bunlar ona göstermişti ki Türkler velev dolayısıyla olsun kendilerine edilen hizmetleri unutmazlar ve yerinde takdir ve tebeil ederler.

Benim ise bu seyahatî teşvik ve tertib etmekle taklib ettiğim maksad, mütefiklere Bulgarları kazandırmak için Meriçköprü başlarını ve üstelik, Edirnenin bir mahallesini ve istasyonu olan, Karaağacı Bulgarların ısgalına bırakmak gibi nasıl dayanılmaz ağır fedakârları (Devam 11 inci sayfa)

Hâdiseler Karşısında

Tiyatroda fındık fıstık

Şehir Tiyatrosu holünün duvarına ilanlar yapıştırmışlar:

«Tiyatroda fındık, fıstık yenilmez.»
Hole konulmuş olan hoparlörlerle rica ediyorlar:

«Çok rica ederiz, tiyatrodaki fındık, fıstık yemeyiniz.»

İlanı okuduktan, hoparlörden söylenileni dinledikten sonra tiyatroya girdim. Perde açıldı:

— Tak?
Arkamdan fındık kırdılar.

— Çıt!
Sağımdan fıstık kırdılar.

Kendimi tamamen sahnedeki piyese vermek istedim. Fakat çitlerden, taklardan rahat yoktu ki.

Birinci perde oynandı, perde kapandı. Hole çıktım. Duvardaki yazıyı bir kere daha okudum. Fındık, fıstık yiyenler de okudular.

Hoparlörden söylenileni bir kere daha duydum, fındık, fıstık yiyenler de duydular.

Zil çalındı. Perde açıldı.

Gene:
— Tak!

Gene:
— Çıt!

İkinci perde oynandı. Perde kapandı, gene hole çıktım. Kendi kendime:

— Nafile, dedim, tiyatrodaki fındık, fıstık yiyenleri bu âdetlerinden vazgeçirmek mümkün olamayacak!

★

Gene şükür ki fındık, fıstık yiyorlar.. daha başka şeyler yemeleri, içmeleri de mümkün...

Meselâ tam perde açıldığı zaman, yanımızda oturanlar, evvelden koltuğun al-

tına koydukları sepetten, tabaklar çıkarabilirler.

— Sen bir tabak al!
... Sen de al!
... Sen de!

... Dur şimdi çatalları da taksim edelim.

... Hepiniz aldınız çatallarınızı değil mi?

Çatal bıçak tevzii bittikten sonra kocaman kocaman patlıcan dolmaları ortaya konulur:

— Al bir dolma!
— Ben yarım isterim!

— Ekmeği unuttun, bana kabuk tarafından kes!

Hattâ bu arada sepetten bir şişe de rakı çıkabilir:

— Bu mübarek te olmayınca yemek insanın boğazından inmiyor.

Paltonun içine saklanmış olarak tiyatroya sokulan bir Tekirdağ karpuzu kesilir. Kendi yedikleri yetişmiyormuş gibi bize de uzatırlar:

— Buyurun, siz de biraz tadın!

Birkaç sıra arkadan bir ses yükselir:

— Bizim kavun kelek, sizin karpuz?
— Bizimki kan kırmızı!

Ben bunları düşünürken zil çalındı, işçeri girdim. Sağdan soldan gene taktaklar, çitçitler başlamıştı. Fakat hiç aldırmadım.

— Ehemmiyeti yok, dedim, nihayet fındık, fıstık yiyorlar. Ya benim düşündüğüm gibi, patlıcan dolmaları yeselerdi kadeh çarpıştırarak rakı içselerdi, birşişelerini patlatsalardı daha mı iyiydi?

Beterin beteri, olabileceği düşüncesine bana teselli vermişti. Piyesi seyre daldım

Bunları biliyor mu idiniz?

Elektrik masajile göz açmak

Amerikada bir otomobil kazasında iki gözü birden kör olan Leo Breman bir müddet gözleri görmeden yaşadıkdan sonra bir gün traşı müteakib berber, almına elektrik masajı yaparken, gözlerinde bir şeyin yurtılır gibi olduğunu hissetmiş ve berbere masaja devam etmesini söylemiş. Bir saat kadar masaj yapılmış ve adamın gözleri açılmış, kör Amerikalı da berbere bir hayli bahşiş vermiştir. Doktorlar bunun sebebinin izah edememekte imişler.

Rol yapan hayvan

Hayvanlar hakkında uzun seneler tetkikat yapılmış olan bir Hind alimi, en iyi bir şekilde rol yapmakta mahir hayvanın katır olduğunu

Evvellâ bu meselenin halli

1865 senesinde Amerikada reisi cumhur olan Sir Johnson bir takım tehdid mektubları almıştı. Söz söylemek için halk

karşısına çıktığı zaman önündeki masaya tabancasını koydu ve sözüne şöyle başladı:

— Burada söyleyeceklerim arasında bir tanesi, benim burada öldürüleceğim meselesidir. Evvellâ bu noktanın hallini isterim.

Göğsünü açtı ve durdu. Halk arasında hiç bir hareket olmadı.

— Bu mesele bu suretle halledildikten sonra artık diğer meselelere geçebilirim diyerek devam etti.

tesbit etmiştir. Bir katır ayağının büküldüğü, sancılı olduğu hissini ayağı burkulmadan taklid edip, kendini işten kurtarabilmekte imiş!

GÖNÜLİSLERİ

Gene bir yaş Meselesi

Ankarada Bay «M. K.»

— «Amcazadeyi Büyük Muharebe sonundanberi kaybetmiştim, gençlerde tesadüfen karşıma çıktığı, bana çok alâka gösterdi. Ve kızını verimkâr oldu. Müsbet veya menfi bir cevap vermedim, aramızda 12 senelik bir yaş farkı var» diyorsunuz.

Eğer yanılmıyorsanız sizi tereddüde sevkeden iki noktadır: Bunlardan birincisi amcazadenizin sizi bu kadar yıldanberi aramamış olmasıdır, bu bakımdan içinizde derin bir işbirar hissini sezer gibi oluyorum. Siz tereddüde sevkeden noktaların ikincisi bu yaş farkıdır.

Farz edelim ki, bahsi geçen kız amcazadenizin kızı değildir, kendisini bir dost evinde gördünüz, tamamen yabancıydınız, hakkında ne düşünmekteiniz? Bence, madem ki ortada bu aileyi eski zamanlardanberi ta-

nımış olmanın verebileceği hususî mütealealar da yoktur, o halde meseleyi mücerred olarak tetkik etmeniz icab eder sanırım. Bu itibarla üzerinde duracağımız tek nokta senelerdir.

Kadın ile erkek arasında yaş farkı azami 5.6 olmalıdır. Bu miktar müstesna ahvalde onu bulabilir, fazlası fazladır.

★

İzmirde Bayan «B. İ.» ye:
— «Kendimi nasıl sevdirebilirim?» diyorsunuz. Bu hususta hiç değişimlen muayyen bir kaide mevcut olduğunu bilemiyorum. Her kadının kendisine mahsus hususî bir usulü olacaktır. Bununla beraber hatırıma gelen bir şey söyleyeyim:

— Bir iki defa erkekle alâkadar olduktan, alâkadar görüldükten sonra birdenbire lâkaydleşiveriniz. Muhakkak hiç değilse merakını uyanırmış olursunuz. Bundan sonrasını idare etmek size düşer.

TEYZE

Türkiyede satış rekoruna sahib bulunan bir romanın müellifi sefalet içinde öldü!

Zavallı Saffet Nezihî... Allah onun değil, bir çoklarımızın taksiratını affetsin!

Saffet Nezihî ölmüş.. yaşadığından kimsenin haberi yoktu. Fakat Bakırköy akıl hastanesinin bir kovusunda derisinin torbasında bir yığın kemik halinde, kimsesiz, alâkasız, sessiz, sadasız öldüğünü duymıyan kalmadı.

Pek çok kimseler birdenbire, «Saffet Nezihî» ismini hatırlayamazlar. Bu ismin yanına muhakkak «Zavallı Necdet» i katmak lâzımdır. Dün nasıl Saffet Nezihî ismini «Zavallı Necdet» siz hatırlıyorsanız, bugün de ondan bahsetmek için romanın ilk kelimesini gene isminin başında bahtsız ömrünün âlâmeti fârikası gibi alarak, «Zavallı Saffet Nezihî» demek suretile başlamak mecburiyetindeyiz.

Zavallı Saffet Nezihî...

Hangi tarafından tutsanız, o bakımdan zavallı sıfatını kaldırabilirsiniz ki.

★

Edebiyat kitaplarında yeri yoktu. Edebiyat tarihine de emin yazılmıyacaklardı. Bir çoklarının «Saffet Nezihî» isimli bir muharririnden haberleri bile yoktur. Fakat bütün bunlar «Zavallı Necdet» in en çok okunan ve basılan bir eser olmasına mâni midir?

Bu eser, Türkiyede hiç bir kitaba nasib olmıyan bir rağbet görmüştür. En az 30.000 satıldığı söylenir. Bana belki diyenleriniz bulunur ki, Türkiyede satış ve basılış rekorunu kıran bir romanın sahibi nasıl olur da sefalet içinde ölür? Ben daha «sefalet» kelimesini kullanmadım. Siz bir hastane kovusunda kimsesiz, alâkasız, deyişimden buna intikal ettiniz se, haklısınız.. evet Saffet Nezihî yıllarca - bırakalım dolambacı ifadeyi - sürünmüştü.

Şimdi sualinize cevap verebilirim: Basılış ve satış rekorunu kıran bu eser, müellifine kaç kuruş temin etmiştir, bilir misiniz? Hayır, eser denen nesnenin, müellif denen adamın, emek denen sermayenin, Ankara caddesi denen yerin haysiyetini gülünç etmemek için, müsaade ediniz de, kuruşla ifade edilecek, bedelle bir hafta gecinilmiyecek bu meblağı söylemeyeyim.

★

— Saffet Nezihî ölmüş!

Dediler.

Gülümsedim, sevindim..

Sevindim, çünkü, Saffet Nezihî kurtulmuştu. Onun neler çektiğini sefalet deryası içinde nasıl hiç bir tahlis ümidi olmadan çırpındığını, tabiatın ve cemiyetin insafsız yumruklarını kafa-

«Zavallı Necdet» müellifi Saffet Nezihî

sinın ve belinin ortasına nasıl insafsızca yediğini benim kadar bilen pek azdır.

Senesini hatırlayamıyacağım. Romanı okuyarak kendisine gıyaben sevgi bağlamış, sonra tesadüfün cilvesiyle ona elini uzatmak insanlığını göstermiş bir dostum bana bir gün:

— Saffet Nezihîyi görmek istemez misin? Zavallı Babıâli caddesine mensub birle konuşmağı öyle istiyor ki, görse yüreğin sızlar, pek feci bir vaziyette.. demisti.

Saffet Nezihî..
Bu isim bana neler hatırlatmıyordu. Eserini bir çağa okutmuş, bir devri ağlatmış, muğlak bir roman devrinde temiz eser vermiş adam.
Çocukluğumda, mahallenin genç kızlarının bizim evde toplanarak yumru yumru olmuş gözlerle «Zavallı Necdet» i okuduklarını daima hatırlarım. O zaman her ev, aşağı yukarı bizim evdi. Denilebilir ki halk arasında «Çalı Kusu», «Zavallı Necdet» den daha az okunmuş ve beğenilmiştir.

★

Aksarayın bir köşesinde, küçük bir evin loş bir odasında ve.. «Feci vaziyetin de fecatini ifade edemeyeceği bir dekor ortasında meflûc «Zavallı Necdet» muharririle karşı karşıya geldik. Bu karşılaşma hem meslek bakımından hem de kafamda eserlerle ç-

zilen «Saffet Nezihî» bakımından hakiki bir sukutu hayal oldu benim için.. O, bakımsızlığı yorganının, yastığının temsil ettiği bir hayat ortasında dilinden de mahrum bir haldeydi. Felç şamarı pek şiddetli indirmişti. Müşkülâtle konuşabiliyordu. Hastaneden yeni çıkmıştı:

— Bir arayanım soranım yok.. arkadaş bu kadar arkadaş, dost bıraktım sanıyordum. Sıhhatim, param gibi arkadaşlar da beni yüzüstü bıraktılar. İşte gördüğünüz bu kötü şartlar içinde yaşamaya mahkûmum.

Bu tazellumünü bir nasihat mi takib etmişti:

— Edebiyata meraklı olanlar, edebiyata intisab etmek isteyenler zihar hayatlarını başka bir vadiye temin etmeden kalemlerine dayanmamalıdır.. Geçimlerini buna bağlamak isteyenleri husran bekliyor.

Ankara caddesindeki birkaç tabii boştan bir dolab beygiri gibi suladık.. tan sonra eline geçen telif hakkını söylerken renksiz yüzü pembeleşmişti:

— Aldığımı söylemeğe utanırım. Bir hamal bir haftada daha fazlasını kazanabilir.

★

Saffet Nezihî ile yaptığım mülakati nesretmiş, hiç olmazsa «Matbuat Cemiyeti» nin alâkadar olmasını temenni etmişim. Matbuat Cemiyeti yardım etti mi bilmiyorum. Galiba tabii efen di, yazdıklarından teessüre düşmüş olacak ki, onu aramış bulmuş, çıkarken de yastığının altına biraz bir şey bırakmağı unutmamış..

Ona bir müddet sonra hükümetin eli uzandı. Daha doğrusu hükümete mensub bir arkadaşı imdada yetişti. Böylece «Zavallı Necdet» muharriri daha kötü şartlar içine yuvarlanmaktan kurtuldu.

Bir gün Yenikapı yolu üzerinde bir kahvenin önünde gördüm. Başı göğsüne düşmüş, göğüs ve başı bastonuna dayanmıştı.

Ayak üzeri birkaç laf attık. Biraz iyi olduğundan, yavaş yavaş kendine geldiğinden bahsetti. Bir iki ay sonra da «Son Posta» da yazmağa başladı: «Unuttuğumuz adamlar» serisi için kendisini bulmak icab etti. Aynı yerde aynı halde buldum. Suallerimin cevabını yazarak vermeği tercih ettim.

(Devamı 11 inci sayfada)

Günün Adamları

Finlândiya orduları Başkumandanı Mareşal Mannerheim

Bugün Sovyet Rusya orduları ile çarpışmakta olan cesur Finlândiya ordusu başkumandanı mareşal Mannerheim bir İsveç baron ailesine mensubdur.

Finlândiya Rusyaya tabii bulunduğu sıralarda Rus ordusuna intisab etmiş olan Gustav Mannerheim liyakatlı bir Rus zabiti olarak yetişmiş, Rus-Japon harbine iştirak etmiş ve çok yararlıklar göstermiştir.

1914 harbi patlak verdiği sırada Varşovada bulunan mareşal hassa mızraklı alayının mühim bir kısmına kumanda etmiş, az sonra ordu kumandanlığına tayin edilmiştir.

1917 senesinde Romanya cephesinde harbeden Rus ordusunun başkumandanlığını yapan mareşal harbden sonra Finlândiyaya dönmüştür.

İşte bu sıralarda, Rus cephesinin sarılması üzerine Almanlar general Von Der Goltz'ün kumandası altında bulunan bir fırka askeri Finlândiyaya göndermişlerdi. Almanların niyetleri Mörmsk sahillerinde müttefikleri izaç eylemek ve bazı Finlândiya üslerini ele geçirmek idi.

Gustav Mannerheim işi sezmiş ve general Von der Goltz planını tatbik edememişti.

1917 senesi Kânunuevvelinin dördüncü günü muvakkat Finlândiya hükümeti Rus ordularının Finlândiya üzerine yürüdükleri sıralarda Finlândiyamın istiklâlini ilân eylemiş idi.

Aynı zamanda memleket dahilinde ihtilâl hareketi de genişliyordu.

General Mannerheim vatanperverleri topladı ve gönüllülerden mürekkep bir ordu vücade getirdi. muvakkat hükümet mütereddid idi. Kuvvet müvazenesi müsavi değildi. Mes'uliyet azim idi.

Büyük kumandanlarda görülen bir azim ve metanet ile general Gustav siyasi şahsiyetlerin tereddüdlarini izale ederek taarruza geçti; Rus orduları bozguna uğradı fakat Helsinki Rusların ellerinde idi. Bu şehri kurtarmak icab ediyordu.

General Mannerheim gene tereddüd etmedi; Ruslara karşı hücumu geçti.

Bu muharebeye «Tempere harbi» adı verilmişti. 1918 senesi Mart ayının 15 inci gününden Nisanın beşine kadar devam etti. Ruslar tamamen mağlûb oldular. Finlândiya tamamen kurtulmuş oldu.

Halkın arzusu ile devlet reisliğine seçilen general Mannerheim o zaman şu sözleri söylemişti:

— Ben na'ib olacağım. Bir diktatör olmayacağım!

General, filhakika, sözünü tuttu. Finlândiyada sükûn tesis edildikten sonra, general Mannerheim iktidar mevkiini terkeyledi.

Bu sırada ona büyük merasimle «Mareşal» ünvanı verildi.

Finlândiyahlar için o «Vatanın babası» idi. İşte şimdi Sovyet Rusya ordularına karşı cesurane bir surette harbeden Finlândiyahların başlarına geçmiş, ikinci defa olarak vatanının müdafasını deruhde eylemiştir.

Kurulacak tersane hakkında tetkikler yapılıyor

Devlet Denizyolları idaresi İstanbulda büyük bir tersane kurmağı kararlaştırmış, bu husustaki tetkiklerine büyük bir hız vermiştir.

Bugüne kadar yapılmış olan tetkiklerden elde edilen neticeye göre, İstanbulda iki yerde tersane yapılmak mümkün görülmektedir.

Bunlardan biri İstinye atelyelerinin bulunduğu yer, diğeri Hasköydeki havuzların bulunduğu yerdir.

Birinci yerde mevcut tesisata nazaran daha az masrafla tersane yapılması mümkün görülürken ise de, mütehassısların fikirlerine nazaran Halicde yapılacak tersane maksada daha uygun olacaktır.

Denizyolları umum müdür muavini bu işin bir an evvel tahakkuk etmesi için bizzat kendisi meşgul olmakta, mühendislerle hergün temaslara devam etmektedir.

Münakalat Vekâleti memleketimiz için ötedenberi hissedilen bu ihtiyaca cevap verecek tersanenin yapılması için icab eden tahsisatı ayırmış bulunduğundan, bu hususa aid tetkikat bitip projeler hazırlandıktan sonra derhal faaliyete geçilecektir.

— Eşraftan Daniş bey; yanındaki de kızı Bayan...

— Tanıyorum; kızın adı Neclâdır...

— Evet Ferhunde...

— Şimdi benden ne istiyorsunuz?

— Affimi!...

— Bay Haşmet Güneş! Geçen defa istemiyerek, sarhoşlukla, söylemişim fakat bu defa bilerek, isteyerek, düşünerek söylüyorum: Siz bir alçaksınız!

Ferhunde Sevgi, beni sokağın ortasında da bir put gibi bırakarak, uzaklaştı...

★

Neclâ Danişle aramızdaki servet farkı o kadar geniş ve o kadar derin ki...

O ayda bin lirayı müteceviz varidatı ile geçiren bir babanın kızı; ben, aldığı 70 lira aylığın kızı kısmını da evine yollamağa mecbur bir muallim.

Zühre yıldızına ilân aşkeden zahifeyo benziyorum. Aramızdaki mesafe o kadar erişilmez, o derece katedilmez bir haldedir.

Hayır! Ferhunde Sevgi yanlış söyledi; ben bir alçak değil, bir deliyim...

★

Muhakkak ki ben bir deliyim. Öyle olmasaydı bugün kültür direktörüne giderek sormazdım:

— Bay direktör! Züğürt bir öğretmen zengin bir kıza talib olabilir mi?

— Bu neden icab etti Güneş? Yağlı bir kuyruk mu buldun?

(Arkası var)

«Son Posta» nun tefrikası: 22

BEN ÖLDÜRMEDİM

Öğretmenler odasında yanıma çağırıldığım Ferhunde'yi bir kenara çektim:

— Akşamüstü mektebden beraber çıktık; sana söyleyeceklerim var...

Ferhundenin, tıpkı benim gibi, ümitsiz bir aşkın elinde, ateşe tutulmuş bir mum vaziyetile eridiğini vicdan azabı içinde görüyorum.

Akşamüstü mektebden beraber çıktık. Derhal söze başladım:

— Ferhunde! Ben her şeyi biliyorum; fakat sana el uzatamamak mevkiindeyim. Bu halden duyduğum vicdan azabını, imkân yok, anlatamam. Senin karşında bir nimet kâfirî, bir bayağı adam olduğumu biliyorum.

— Neler söylüyorsunuzuz kuzum Bay Haşmet?

— Ne söyledığımı biliyorum Ferhunde; sen de benim nasıl unulmaz bir derdin zebunu olduğumu biliyorsun.

— Fakat o burada yok.. hastalığınızda

hep Alman kızının ismini sayıkladınız.

— Heyhat Ferhunde; keşki öyle olsaydı...

Hayretle yüzüme baktı; devam ettim: — Lizbet Zaydel, bu defa başka bir hüviyetle, karşıma çıktı.

— Hiçbir şey anlamıyorum Bay Güneş...

— Anlıyacaksın yavrum; Lizbet Zaydelin son sıcak küllerine de mantıktan, muhakememden, şuurumdan ve milliyetinden sular dökerek o ateşi söndürmüştüm. Şimdi, onun yerinde, onun değişmiş hüviyetli tam benzeri için parlayan cehennem, maalesef mahşere kadar sönmeyecektir. Seni mes'ud etmek, seninle mes'ud olmak için ne mümkünce hepsini yaptım Ferhunde. Sena el uzatamamak, senin müşfik kucağında günün zahmetlerini, elemelerini, yorgunluklarını dindirememek benim için büyük bedbahtlıktır. Fakat bu bedbahtlık bana mu-

kadernmiş Ferhunde. Ben Lizbet Zaydel değil, onun başka bir hüviyete bürünmüş ikinci nüshasını seviyorum.

— Kim bu kız Bay Güneş?

— Söyliyeceğim Ferhunde.. sana derdimi döktükçe papazın huzurunda günah çıkartmış dindar bir hristiyan gibi ferahlıyorum. Beni affet Ferhunde.. beni anlamani senden valarıyorum. Ben bir bedbahtım, bir talihsizim Ferhunde.. ben husumete değil, cidden merhamete layık bir zavallıyım; beni affet...

— Kızın kim olduğunu söylemediniz. Lizbet Zaydele çok mu benziyor?

— Hayır, benzemiyor. Benzemekte noksanlar vardır; bu onun tıpkısı...

— Merak ediyorum, söyleyiniz...

— Ben de hüviyetini bugün öğrendim. Bu sabah karşıda gene baba, kız beraber gidiyorlardı. Mümkün olduğu kadar lâkayid bir tavır takınarak bir dükkancıya sordum; söyledi:

Matbuat Hatıraları

Nasıl gazeteci oldum?

ANLATAN

Ebüzziya zade Velid

ya olmak üzere, bizim aleyhimize idiler ve Yunanistana manen ve yardım etme-ye hiç şüphesiz maddeten de yardım etme-ye idiler. Herhalde o harbin safahatı ce-reyanı da, zaferin neticesi de, benim çocukluğum üzerinde çok iyi tesirler yapmış, bende iftihar ettiğim hatıralar bırakmıştır. Aynı zamanda, dediğim gibi, muhi-tilin tesiriyle bende tabii olarak mevcut olan gazetecilik meyil ve istidadının da ilk fiili inkişafı o tarihte başlamıştır. Çünkü o muharebede Matbaai Ebüzziya da, tehizli güzel bir şarkı ile, gene güzel bir karikatür de neşretmişti, ki hatırlım- da kaldığına göre bu karikatür çok rağ-bet bulmuş, fakat bir müddet sonra san-şur tarafından menedilmisti.

Yunan harbinden bir müddet sonra pederimi Sultan Hamid Konyaya nefyet-ti. Bu nefy hâdisesi, ailemiz için pek bü-yük bir darbe oldu. Birdenbire mutavassıt bir refah, bir say ve bir irfan hayatın-dan maddî, manevî ve fikri büyük bir mahrumiyete maruz kaldık. O devirlerde Mektebi Hukuka girebilmek için isimimi ve hüviyetimi saklayarak, gümrükten mal kaçırır gibi harekete mecbur olmuştum. Maamafih bu mahrumiyete ve - o devrin bir sürgün oğlu için tahmin ve tasavvur edilemeyecek kadar çok olan taz-yikatına rağmen - Hukukta tahsilimi muntazaman yapabildiğim gibi, Ga'ata-saray tahsili sayesindeki fransızca ile frenk gazeteleri tedarik ve takibden hâli kalmaz, bu gazeteleri muntazaman okur, tasnif eder ve koleksiyon yapardım. Ya-ni devrin müşkülât ve ziyakati, kimsesizlik, bir babanın himaye, talim ve terbiyesinden mahrumiyet gibi manialara rağmen, gazetecilik heves ve arzusu ya-sımla beraber muntazaman ilerlemekte idi.

Meşrutiyet ve "Tasviriefkâr"

Nihayet dokuz senelik bir hasret ve ız-tırab devrinden sonra meşrutiyet geldi, hürriyet dediğimiz garib macera ilan edildi, babam ve kardeşimle beraber, o devrin bütün sürgünleri kurtulup İstan-bula döndüler. Bir müddet sonra Ebüzziya merhum Tasviriefkârı tesis etti. Fakat gazete, hakiki yevmi bir gazeteden ziyade, itina ile neşredilen bir haftalık mecmuaya benziyordu. Tasviriefkâr da, neşriyatına bu şekilde devam ederken, arasıra frenkçeden tercüme edilmiş bir iki yazıdan, bir de A'leksandr Dümanın meşhur "Üç Silâhşorlar" romanının ter-cümesinden başka yazım çıkmadı.

Meşrutiyetin akabinde biçare vatanın başına şaşkınlıktan, cehaletten, firakçılık belâ ve gâflikten dolayı çıkan müteva-li ve müteakib felâketler malûmdur. Ev-velâ Trablusgarb faciası zuhur etti, ar-kasından Balkan devletleri başta Bul-garistan olmak üzere birleşerek bir gafil zamanımızı yakaladılar, üzerimize a-ç kurd gibi saldırdılar, hüsnü idare edil-diğimiz zamanlar, üç dört kolordu ile tepe-lyeceğimiz, mülklerini hardaş edeceğimiz muhakkak olan maddeten ve ma-nen küçük ve hasis olan bu nakes düş-manlara iki üç haftada mağlûb olmak fe-lâketini idrak ettik. Bulgarlar iki haftada Çatalcaya gelip dayandılar, hükümetin başında (Kâmil Paşa) adını taşıyan ve (İngiliz dostu) olmakta baska meziyeti bulunmayan biçare ve bunak bir ihtiyar vardı. (Rehberi karga olan...) kavli marufu mucibince böyle bir âcizin idare-sinde memleket, harb mağlûbiyetinden daha feci maddî ve fikri bir hercümere uğradı. İstanbul karmakarışık bir vaziyette idi. Bir taraftan Rumeliden düşman gaddarlığından kaçan muhacirler sokak-ları, camileri dolduruyor, diğer taraftan hükümetin aksi yüzünden kendini şaşır-mış olan halk avare delâşiyor, so-kaklarda mütemadiyen silâhını terket-

miş, pejmürde kıyafetli ordu bakayası göze çarpıyor, velhasıl koca şehir bir mahşer manzarasını arz ediyordu.

"Tasviriefkâr", in üçüncü çıkışında

Ebüzziya merhum Balkan harbi münasebetile Tasviriefkârı üçüncü defa neşre başlamıştı. Ben de Avrupadan tahsilden yeni gelmişim. İstanbul bu feci hâli, manzarası karşısında derin ıztıraba düş-memek kabil değildi. Bulgar zaferini, Bulgarların Çatalca önünde bulunması- nı anlamaya, hazmetmeye imkanı yoktu. Eğer o zaman muktedir bir kafa, azımlı bir el, devletin başına geçebilseydi, yalnız İstanbul eli silâh tutabilecek halkı- nı toplayıp Çatalcaya saldırsa, gene Bul-garları, domuz çobanı gibi önümüze ka-tar, bütün Balkanları yeniden çiğnerdik. Çünkü bilâhare de tebeyyün eylediği üs-tazle Çatalcadaki Bulgar ordusunun, ha-zetâlik yüzünden hali bizimkinden de daha perişan idi.

Fakat ortada kafa yok, el yok, gaye yok, hatta en ufak bir fikir bile yoktu, kendi kendimizi körkörüne, elimizi, aya-ğımızı bağhıyarak yok yere düşünme-ye teslim etmiş idik. O güzel Rumeli imparatorluğumuzdan sonra, belki elimizden (İstanbul imparatorluğumuz) da gidecek, belki (Anadolu imparatorluğumuz) da tehlikeye düşecekti. Burada (İs-tanbul imparatorluğu) tabirini kasden kul'lanıyorum. Çünkü İstanbul, coğrafya itibarile, siyaseten ve iktisaden başlı başına bir (imparatorluk) kadar mühim bir şehirdir. Nitekim bugün de dünyamız en büyük devletlerinin, bizim muavenetimi-ze arzı ihtiyaç etmeleri ve o muaveneti kendilerine bahsetmemizi (tarihi bir za-fer) addeylemeleri biraz da bu şehir sa-yesinde dir.

İlk beşmakale

İşte bu hengâme içinde Tasviriefkâr- ın başmakalesiz kaldığı bir günde, bir müddettir zihnimde tasarladığım (Her şeyden evvel bir gaye lâzım) ünvanlı bir yazı yazdım. Pederim Ebüzziya merhu-ma verdim, gülmüşyerek yazımı aldı ve her babanın oğluna karşı iltizam eyledi-ği istihfâfkâr, fakat aynı zamanda hima-yekâr ve şefkâli bir tavırla (vay sen de başmakale hevesine mi düştün) diyerek yazıyı okudu. Fakat bitirdikten sonra istihfâfi geçmişti. Bu defa siddi bir tavırla (âferin oğlum, iyi yazmışın, yarın bunu başmakale yaparız) dedi, altına da kendi elile (Ebüzziyazade) ismini koydu. (Vel-id) ilâfeye lüzum görmedim. İşte Tasviriefkârda ilk başmakalem bu suretle 1912 de, Balkan harbi esnasında pederi-min tasvibi, hatta takdirle ve (Ebüzziyazade) isimle çıkmıştır. Babamın yazı- nız (Ebüzziyazade) ismini kabul etmesi, benim için bir işaret, bir emir idi, biz o ismin sayesinde yetmiş, her şeyimizi ona meşur idik, maddî ve manevî bü-tün varlığımızı o isimden ibaret idik. Ni-te-kim bu makaleden üç dört ay sonra Eb-üzziya merhum, Kadıköy iskelesinde ansızın vefat ederken de, bize miras ola-rak yalnız bu ismi bıraktı. Su halde ga-zeteciliğe fiilî ve esaslî olarak ilk baş-makale tarihini, bu makalenin intisar ettiği 912 senesi sonları addedebilirim. Yani ilk gazeteci'ik heveslerim 313 muzaffer Yun-an harbinde basılmış, ilk fiilî gazeteci-liğim 912 bedbaht Balkanlar harbinde iptidar etmiş demektir.

[Ve'id Ebüzziya yarın gazetecilik ha-yatının en güzel ve en acı hatıralarını nakle devam edecektir.]

Yazan: Nusret Safa Coşkun

40 otobüs satın alınacak

İstanbul elektrik, tramvay ve tünel idaresinin merkez binasında dün bir to-planlı yapılmıştır. Toplantıya vali ve be-lediye reisi Lütfi Kırdar riyaset etmiş, iş-letmenin umum müdürü ile şube müdür-leri bu toplantıda hazır bulunmuşlardır.

Şehrin muhtelif semtlerinde çalıştırılan otobüsler çalıştırılmayacak kadar hurda dir. Her türlü kazaların önüne geçilmesi için belediye derhal haricden kırk otobüs mübayaasına karar vermiştir. Yeni oto-büsler Amerika, Fransa veya İngiltere -den getirileceğinden, bu hususta hükü-metten müsaade istenmiştir. Belediye, Ve-kâletten müsaade geldiği takdirde en ki-sa zamanda otobüsleri satın alabilecektir.

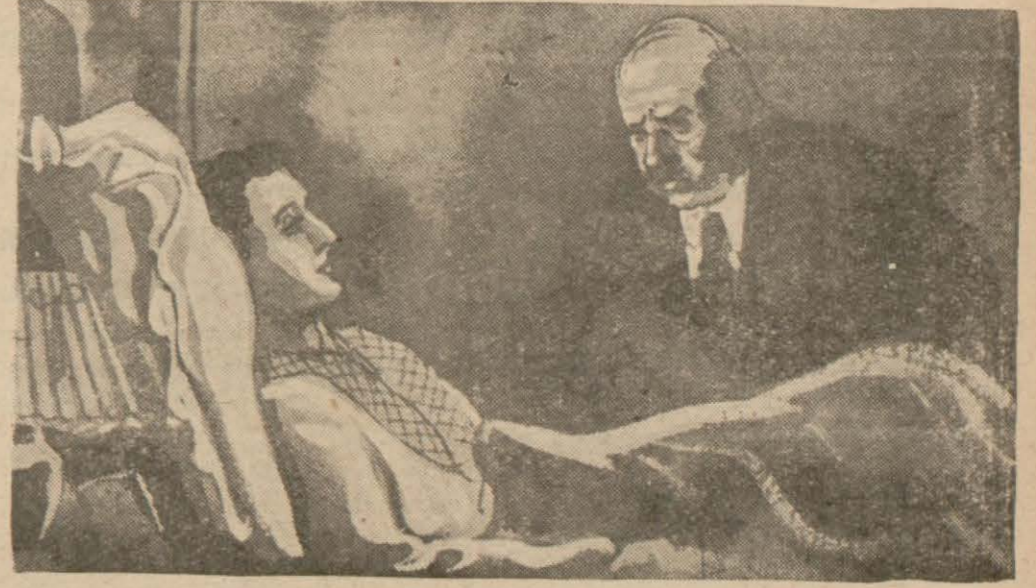
«Son Posta»nın zabıta romanı: 13

ZEHİRLİ GÖLGE

Yazan: CEVAD FEHMİ

Büyük aile sırrı

Osman Bey: «Bir sual daha hanımefendi!» dedi.

Serkomiser, kocası Raif beyin katlin-den haberdar olmanın zavallı kadına su-dan bir cevap verdi:

— Hanımefendi, mazur görünüz. Her şeyi bütün tafsi'atle öğrenmeliyiz ki ha-kikati meydana çıkarabilelim. Lütfen hi-kâyeye devam ediniz. Necdet beyle Ne-clâ hanım geldiler ve bara gittiniz. Kendi otomobilinizle mi gittiniz?

— Hayır, taksî ile gittik.
— Niçin?
— Çünkü şoförümüz yok ve Garden-barın önu araba bırakmaya müsaid de-ğildir.

— Evet, devam ediniz.
— Barda numaralar çoktan başlamış-tı. İçerisi çok kalabalıktı. Büyük salonda yer yoktu. Küçük salonda bir köşeye o-turduk. Şarap ve meyva söyledik. Niha-yet iske'tin cambazlığı denen şu meş-hur numaraya sıra geldi.

— Bunu daha evvel görmüş mü idiniz?
— Hayır.

— Yani bu numaraya bütün elektrikle-lerin söndürülmesi suretile başladığını bilmiyordunuz.

— Tabii bilmiyordum.
— Necdet beyle Neclâ hanım da bil-miyorlar mı imiş?

— Hayır, onlar da iik defa olarak ge-liyorlardı. Neclâyâ bir arkadaşı bu nu-marayı çok methetmiş.

— Sonra?
— Elektrikler söndü. Bütün dikkatim-le sahneye bakıyordum. Bu aralık ense-me-diyayma yaklaşan birinin sıcak nefesi-ni duyar gibi oldum, ürktüm. Ayağa fırlamak istedim. Birden sırtımda bir acı hissettim ve haykırdım. İşte sanırım bun-ları, siz de benim kadar biliyorsunuz.

— Evet, fakat bilmediğimiz noktalar var. Sahneye bakarken önünüzde duran Necdet beyle Neclâ hanımı da görüyor mu idiniz? Yani bu sırada meselâ Necdet bey ayağa kalksardı farkında olabilir mi idiniz?

— Şüphesiz. Fakat rica ederim artık bu muammaya nihayet veriniz. Niçin Necdet hakkında bu kadar garib şualer soruyorsunuz?

Serkomiser bir müddet tereddüd etti. Sonra hakikati kısmen söylemekten baş-ka çare olmadığını anlamış olacak ki ce-vab verdi:

— Hanımefendi, sizin sırtınıza sapla-nan bıçak Necdet beyin kullandığı bıçak-tır, üzerinde onun parmak izlerini bul-duk.

Genç kadın birden heyecanlandı. Yü-züne kan hücum etti. Yarasını unutarak doğrulmak istedi. Sonra ıztırabla tekrar yastığa düştü:

— Necdet mi, ondan şüphe mi ediyorsunuz, diye bağırdı. İmkânsız... Böyle bir şey nasıl aklınıza geliyor. Necdet beni öldürmek istesin... Bunu düşünmek için deli olmak lâzım.

Bir dakika sustu. Kendini toplamak için bekledi. Fazla ileri gittiğini anla-mıştı. Asabi bir şekilde güldü:

— Affedersiniz, heyecanla ne dediği-mi bilemedim! dedi. Fakat o kadar o'mrı-yacak bir şeyden bahsettiniz ki...

Serkomiser pişkin bir eda ile muka-bele etti:

— Zararı yok, hanımefendi. Bizi ma-zur görünüz. Ne kadar gayri varid olursa olsun her şüpheli nokta üzerinde tevak-kufa mecburuz. Bizi anlamalısınız. Sua-

limi tekrarlıyayım. Sırtınızda bir yaban-cının sıcak nefesini hissettiğiniz esnada Necdet bey yerinden kalkmış olsaydı farkına varır mı idiniz?

— Tabii varırdım. Necdet yerinden kalkmadı.

— Fakat siz de olmyacak şeylerden bahsediyorsunuz hanımefendi. Ortada si-zi yaralayan bir bıçak var. Bu bıçağın ü-zerinde Necdet beyin parmak izleri gö-rülüyor. Bir bıçağı sapındaki parmak iz-lerini silmeden kullanmak imkânsız ol-duğuna göre, hakikat kendiliğinden mey-dana çıkmıyor mu? Aksini iddia edebilir misiniz?

— Beni vurnak için kullanılan bıçağın bu bıçak olduğu ne malûm?

— Devrilen nasır koltağın yanında, yerde bulundu.

Genç kadın bir müddet düşündü, ve:
— Bu işlere aklım ermez ama, dedi, meselâ hâdisede bir başka bıçağın kulla-nılması, sonra şüpheleri Necdetin üzeri-ne atmak için onun bıçağının yere bira-kılması pekâlâ mümkündür!

Bu cevap serkomiseri ikna etmemişti. Münakaşaya girişmek te istemiyordu. Yeni bir suale geçti:

— Peki hanımefendi, farzedelim ki ca-rih Necdet bey değildir? Şu halde kim olabilir? Şüphelendiğiniz birisi var mı?

Leylâ hanım dudaklarını büzerek bir müddet da'dıktan sonra ağır ağır cevap verdi:

— Bilmiyorum. Hayır kat'iyen bilmi-yorum. Kimseden şüphelendiğim yok.

— Peki ama böyle bir suikasde ki-min ne menfaatli olabilir?

— Ben de dün gecedenberi aynı şeyi düşünmekteyim.

Serkomiser sustu, «soracak başka şey kaldı mı?» demek ister gibi Ridvan Sa-dullahın yüzüne baktı. Ridvan Sadullah bir müddettenberi içine bir şeyler yazdı-ğı ceb defterinden bir yaprak kopararak serkomisere uzattı. Bu kâğıdda Leylâ ha-nıma sorulmasını istediği bir takım su-aller yazılı olmalı ki cinayet masası şefi yeniden söze başladı:

— Zevciniz Raif beyin ecdadından kal-ma bir mavi elmaştan bahsettiğini hiç duydunuz mu? Böyle bir mücevherin vü-cudünden haberdar mısınız? Kırm har-binde bir İngiliz generalinden Raif be-yin dedesi Rüstem Paşaya geçmiş. Şimdi Portekizli bir elektrik mühendisi bu el-masa sahib çıkıyormuş.

Leylâ hanım gözleri hayretle bü-yüdü:

— Mavi elmas mı? diye tekrarladı... Hayır, böyle bir elmasın mevcudiyetini ne duydum, ne de bundan bahsedildiğini işittim. Böyle bir şey olsaydı Raif bana mutlaka söylerdi.

— Raif beyin kardeşini öldürdüğüne kani misiniz?

Genç kadın bu beklemediği sualle ye-niden heyecanlandı, adetâ bağırır gibi cevap verdi:

— Onun masum olduğuna sureti kat'i-yede kaniim... Masumdur ve hakikat bir gün nasıl olsa meydana çıkacaktır.

— Demek esrarengiz bir şahıs Raif beyin kardeşini öldürüyor ve şüpheleri Raif beyin üzerine atıyor. Sizin ifadenize göre de aynı meçhul şahsın sizi öldürme-ğe ve şüphe'eri bu sefer Necdet beyin ü-zerine celbe çalıştığını kabul etmek lâ-zım... (Arkası var)

Tarihî «Matbaai Ebüzziya» da, her ta-rafı yüzlerce kitab, mecmua ve gazete ile örtülmüş loş bir odada, 30 küsur se-nelik gazeteci ve başmuharrir, «Tevhidî Efkâr» cı Velidin karşısındayım. Hiçbir mukaddime antresinden geçmeden biz-zuya girdik. Çünkü ikimiz de aynı mesle-ğin biri en kıdemli, diğeri en kıdemsiz iki mensubu idik. Bütün muharrirlerin matbuat hatıralarını topladığımı, nasıl gazeteciliğe başladıklarını tesbit ettiğimi söyledim.

Pek az düşündü, gözlüğünü düzeltti, konuşmağa başladı:

Gazeteciliğe ne vakit ve nasıl başladım?

— Gazeteciliğe ne vakit başladığımı kendim de tayin ve tesbit edemiyorum desem mübalâğa olmaz. Kendimi bildim bileli, belki de doğum doğalı matbaacı ve gazeteciyim. Filhakika Matbaai Ebüzziyayı, merhum Ebüzziya tesis ettikten bir sene sonra doğmuşum, çocukluğum makine tikirtisi dinlemek, mürekkekb ko-kusu duymakla geçti. Ondan dolayı ola-cak, ki bugün de iyi işiye bir makine-nin muttarid ahenkli sesi, benim için en tatlı musikiden daha zevkli, mürekkekb kokusu, en nefis iriyatın ruhnevaz kokusundan daha tatlıdır.

Böyle matbaa, kitab ve gazete muhi-tinden yetişenlerin daha çocuklukları-nda muhitin tesiri altında kalmalarından tabii bir şey olamaz, o itibarladır, ki ga-zeteciliğe ne vakit başladığımı, daha doğ-rusu gazetecilik hevesinin bende ne va-kit uyandığını, hatıra ve hafızama ne ka-dar yoklasam, kat'i olarak tesbit edemi-yorum. Yalnız 313 Yunan muharebesi so-nesinde henüz on, on bir yaşında idim. Muzaffer çıktığımız o muharebe münasebetile o zamana mahsus birçok resimli gazeteler, duvar levhaları, karikatüre benzer garib ve amiyane resimler intişar ederdiler. Bunları çocukluğuma ve tabiatile aldığım mektebi yevmiyesinin azlığına rağmen alır, toplar, koleksiyon yapar-dım, ki bunlar elân bende mevcuttur ve meselâ Osmanlı - Yunan muharebesine dair - iktidarım müsaid olup ta bir eser yazacak olsam - gene en iyi resim ve vesikaları bu esre ihtiva etmiş olur. Yunan muharebesi alelhusus Girid isyanile baş-lamıştı. Giridde asilerin başında miralay (Vasos) isminde sivri sakallı bir serseri vardı. Bizim türkçe gazeteler bu serseri-nin, o zamana mahsus acemi kalemlerle karikatürünü de sık sık neşrederlerdi. Ben de o yastaki çocukların hepsinde olacağı gibi, çok samimi ve küçüçük hislerimle bu Yunan eşkiyasına kızarak, elimdeki ga-zetelere bakarak karikatürünü yapmağa tenezzildim, bu suretle yaptığım resimler de elân mahfuzdur. Şu halde (gazeteci-lik hayatına fiilî olarak ilk adımı. Yunan muharebesinde attım) diye bir tarih tes-biti belki muvafik olur.

Resim m'raiki

Yunan muharebesi, çok iyi idare edil-miş, zafere, şerefle intaç olunmuş bir muharebe idi. Servetifünun ve haftalık Malûmat o zamanın kumandanlarının ve bilhassa Müşir Gazi Etem Paşanın resim-lerini sık sık basarlardı. Etem Paşa mer-hum çifte sakalı ile yakışıklı, şanlı bir zat idi. Onun resmini de, saman kâğıdı ile kopya eder, etrafına diğer kumandanlar-ın resimlerini, gene kopya ederek dizer, kendime göre tertibler yapardım, ki gabi-buna bina şimdiki (küçük bey) gazetecile-rimiz (mise en page) yani (sayfa tertibi) diyorlar.

Yunan muharebesi için hüsnü idare e-dilmiş, muzafferiyetle intaç edilmiş bir harb demiştik. Filhakika Sultan Hamid o harbi, ne dahilde, ne hariçte bir gaille çıkarmaksızın idare etmek meharret ve dirayetini göstermiş, Türk ordusu zafer-den zafere koşarak, Atina kapularına da-yanmıştı. Hele ordularımız Yenişehir'e yaklaştığı vakit o vakit veliahd ve başku-mandan olan (Konstantin) in (bilâhare İstiklâl harbinde Yunan kralı olan) ordun-un da Avrupa gazetelerinde çıkan mü-teaddid güzel resimlerini hâlâ muhafaza ederim ve arasıra bir resimleri büyük zevk ve iftiharla seyredirim.

Fakat bu harbe Sultan Hamidin asil meharret ve dirayeti, ordularımızı üstül-hududuna o kadar uzak olan Yunan Trakya'dan bir hat'a sevk ve tahşid ettir-gar ve bu nazik vaziyette, meselâ Bul-gare ve Sırbuların bize karşı harekete ge-mani olmak teşkil eder. Bâhusus, ki o harbinde olduğu gibi bütün Avrupa dü-veli muazzaması, başta İngiltere ve Rus-

Mahkemelerde Dolmabahçe izdihamı hâdisesi şahidleri dün de dinlendi

Dünkü mahkemede eski Emniyet Müdürü Salih Kılıç ve Muavini Kâmiran bizzat bulundular sorgular geç vakte kadar devam etti

İzmit ağırceza mahkemesinde görül- mekte olan Dolmabahçe izdiham hâdisesinin İstanbulda bulunan ve evvelce dinlenmemiş olan bir kısım şahidleri de, 2 nci ağırceza da, istinabe sûretile dün dinlenilmişlerdir.

Dünkü celsede hâdisede maznun bu- lunan eski emniyet müdürü Salih Kılıçla, muavini Kâmiran avukatlarıyla birlikte ha- zar bulunmuşlardır.

Saat 10,30 da başlayan istinabe duruş- ması, öğleden sonra da devam etmiş ve ancak geç vakit neticelenmiştir.

İlk dinlenen şahid emniyet 4 üncü şube müdürü Nâzım Çetin ifadesinde, ez- çümle, şunları anlatmıştır:

— Hâdisе günü, vak'a mahallinde de- ğildim. Emniyet müdüriyetinde nöbetçi olarak bulunuyordum. Müdür Salih Kılıç da dairede mesguldü.

Saat 20 de telefonla sarayda izdiha- mın arttığını söylediler. Saat 23 de ise ikinci bir telefonla, müessif vak'a bildi- rildi.

Şahid, bundan sonra hâdiseye halkın son hadde varan heyecanı sebep oldu- ğunu söylüyor. Salih Kılıçın bu işde, bir mes'uliyeti olmadığı kanaatinde bulun- duğunu ilâve etmiştir.

Müteakiben dinlenen emniyet mü- dürü Nâzım Çetin, emniyet müdürü Şakir de, aşı- ğadaki şehadette bulunmuştur:

— Vak'a geçesi nöbetçiydim. Saat 20,30 da saraydan bana telefon edildi. Sa- rayın önünde kalabalığın çoğaldığını söy- lediler ve muavenet istediler. Bu esnada Salih Kılıç daireden çıkmış bulunuyor- du. Yarım saat sonra polis kuvvetinin in- tizamı temine kâfi gelmediği, tekrar sa- raydan bildirildi. Ben de, telefonla vazi- yeti valiyeye bildirdim. Bir hâdisе vuku bulduğu takdirde kendisine haber ver- memizi söylemişti. Vali, kapıları kapat- masını emretti. Bunu telefonla nöbetçi müdürü Nâzım Çetin ve saraya bildirdim. Bilâhare valî askerî yardıma ihtiyaç ol- duğuna ve kumandanı telefon edilmesine dair de talimat verdi. Bunu da, tebliğ ettim.

Bundan sonra mahkeme şahid Nâzım- la, Şakir arasında müvacehaye lüzum görmüştür. Nâzım, valinin kapıların ka- patılmasına dair emir vermesi keyfiye- tini santral memurunun kendisine bildir- mediğini söylemiştir.

Öğleden sonraki celsede şahidlerin ifa- delerine devam edilerek, polis memuru Hasan Özcan şehadetine şunları söy- lemiştir:

— Hâdiseye kapının vakitsiz açılıp ka- pamması sebep olmuştur. Kabahat Be- şiktaş emniyet amiri Lûtfidedir.

Diğer şahidlerden polis memuru Sami Yücel, Vahidettin, ve Şevket de hâdiseye tahaccümün sebep olduğunu ve Salih Kılıçla, Kâmiranın suçsuz bulunduklarını beyan etmişlerdir.

Şahidlerden polis Cemil, Mehmed Ali ve vak'a geçesi ziyaret maksadile saraya- da bulunan ve o gündenberi hastalanı- rak, dili pepemeleşen Sadun da, şeha- vermişlerdir. Müttefiklerin muvaffaki-

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonundan:

Miktarı	Cinsi	Muhammen fiatı üç teminat		Cumartesi	Saat
		Lira	Lira		
500	Erat batta- nıyesi	4000	300	Açık 23/12/939 eksiltme	11
300	Erat kilimi	1050	81	" " " " " "	12

1 — Teşkilât ihtiyacı için yukarıda gösterilen iki kalem eşya açık eksiltmeye çıkarıl- mıştır.

2 — Şartname ve numuneleri komisyonunda görülebilir.

3 — İstekillerin gün ve saatinde hizalarında miktarı gösterilen teminat makbuzlarıyla kanunî vesikalarını hâmilin Galata Gümrük caddesi Veli Alemdar hanı ikinci kattaki komisyonuna getirmeleri. «10078»

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi umum idaresi ilanları

Muhammen bedelî 2272 lira olan muhtelif eb'adda beş kalem flaşlı çelik çekme bo- ru ve teferüatı 12/12/1939 Salı günü saat (10,30) on buçukta Haydarpaşa Gar bina- sındaki Komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 170 lira 40 kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun ta- yin ettiği vesâikle birlikte eksiltme günü saatine kadar Komisyon müracaatları lâ- zımdır.

Bu işe aid şartnameler Komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (9733)

Refik Saydam, dün Ankaraya döndü

(Baştarafı 1 inci sayfada)

de Karabük ve Zonguldakta yaptığı se- yahatten dönmekte olan Başvekil Dr. Refik Saydam bugün saat 11,5 te An- karaya avdet etmiştir.

Başvekilimiz Büyük Millet Meclisi Reisi Abdülhalik Renda ile Vekiller, Riyaseticümhur Umumi Kâtibi Kemal Deleğç, Başyaver Celâl, meb'uslar, Ankara Valisi Nevzat Tandoğan, Em- niyet Direktörü tarafından selâmlan- mıştır. Garda bulunan kalabalık bir halk kütlesi Başvekil'e karşı içten sevgi tezahüratı göstermişlerdir.

Dahiliye Vekili

Kastamonu 5 (A.A.) — Dahiliye Ve- kilî Faik Öztrak, refakatinde Kasta- monu meb'usu Rauf Orbay, Bingöl meb'usu Necmeddin Sahir ve kendile- rini Çankırıda karşılamış olan valimiz olduğu halde bugün saat 16.45 de Kas- tamonuya gelmiştir.

Vekilimizi şehrin methalinde başta muzika olduğu halde bir küt'a asker ile san'at okulu, kız orta ve ilk okullardan birer grup talebe selâmlamışlardır.

Gümrük ve İnhisarlar Vekili

Adana 5 (A.A.) — Gümrük ve İn- hisarlar Vekili Raif Karadeniz ve re- fakatindeki zevat ile birlikte Hataydan şehrimize gelmiş ve garda Vali, Parti ve Belediye reisleri Partililer Halkev- liler tarafından karşılanmıştır. Adana klübünde şereflerine verilen akşam zi- yafetinde vekilimiz muhtelif mevzular üzerinde hasbihallerde bulunmuş ve vilâyetimiz hakkında alâkadarlardan mülûmat almıştır.

Vekil dün vilâyeti, Belediyeyi, Parti- yi ve kumandanlığı ziyaret etmiş halkevi inşaatını, su kanallarını ve ba- raç inşaatını, kız enstitüsünü, tütün fabrikasını gezmiştir. İnhisarlar bas- mîndürlüğünü de ziyaret eden Raif Ka- radeniz inhisar idaresinin buradaki çalı- şmaları hakkında malûmat almışlar- dır.

İnhisarlar Vekili dün akşam Mer- sine gitmiştir.

Mersin 5 (A.A.) — Gümrük ve İnhi- sarlar Vekilimiz Raif Karadeniz ya- nında Gümrük Muhafaza Komutanı Ge- neral Lûtfi Karapınar olduğu halde dün akşam Mersine gelmiştir.

Sihhiye Vekili

Erzincan 5 (A.A.) — Sihhiye ve İç- timai Muavenet Vekili Hulûsi Alataş dün akşam şehrimize gelmiş ve is- tasyonda vali ve askerî komutanlar ve kalabalık bir halk kütlesi tarafından karşılanılmışlardır.

yet ve kayıpları gibi Almanyanın mu- vaffakiyet ve kayıpları da yazılmıştır. O halde hâdiseleri Alman noktaî nazarına göre izah eden bu mektublara sebep ne? Sakın maksad Türk gazetelerine rekabet olmasın. Muharibler radyolardan sonra bir de bu mektuplarla karşımıza rakib o- larak dikilirlere halimiz neye varır?

Yazımızı bitirirken şakağı bir tarafa bırakarak Alman dostlarımızla hâlisane bir nasihatte bulunalım:

Bu emeğe ve bu masrafa yazıktır. Dün ya hâdiselerinden mektuplarla haberdar olmak usulü bize yabancı gelir. Beyhude zahmet ediyorlar.

Türkiye, matbuatına sansür koyan bir memleket değildir. Gazetelerimiz harb başladığındanberi cereyan eden her hâ- disede İngiliz ve Fransız noktaî nazarı ile birlikte Almna noktaî nazarına da yer vermişlerdir. Müttefiklerin muvaffaki-

Bir Alman tayyaresi Bavyerada düşüp parçalandı

Londra 5 (A.A.) — Bir Alman tayya- resinin Münih şimali şarkisinde Bavyera dağlarına düşüp parçalandığı haber ve- rilmektedir. Kazanın sebebi meçhuldür.

Yunan - İtalyan

ticaret görüşmeleri

Roma 5 (A.A.) — Gazeteler, yakında bir Yunan ticaret heyetinin, İtalyanın ar- zuna tevfikân, Romaya gelerek İtalya hükümetinin mümessilleri ile ihracat ve idhâlâtın müteakıl kontenjanlarına ye- miden gözden geçirilmesi meselesini tek- kik edeceğini yazmaktadırlar.

Yeni Posta Telgraf müdürleri

Ankara 5 (Husuf) — Kayseri posta telgraf müdürü Şefik Yorgancı İçel mü- dürlüğüne, İçel müdürü Yaşar Kiper Kayseri müdürlüğüne naklen tayin edil- mişlerdir.

ZAYI — Fatih nüfus memurluğundan al- dığım hüviyet cüzdanımı zayı ettim. Yeni- sinin alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. Cemil oğlu Nuri Kuanoç

Şehirde sun'î bir motörün buhranı başladı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

sında işliyen motörler büyük müşkü - lâta düşmüşler ve bunlardan bir kıs- mı seferlerini yapamıyarak muattal bir halde kalmışlardır.

Buna sebep şirketlerin deniz motör- lerine motörün vermemeleri veya bu- nu fazla nisbette azaltmış olmaları- dır.

Şehrimizdeki beş büyük gaz ve ben- zin firmasından en büyüğü verdiği mo- törün miktarını 200, diğerleri de 100 ve 30 litreye indirmişlerdir.

Bu yüzden evvelce 1200 litre motö- rin alan bir motör limandan ayrılamaz hale gelmiş ve bazıları muhtelif firma- lardan birer miktar almak suretile ihti- yajlarını kısmen tedarik edebilmişler- dir.

Limana istihlâk emtiası getiren ve buradan ithalât eşyası vesaire götüren motör seferleri bizzar azalmaktadır. Bu vaziyet birkaç gün devam ettiği tak- dirde yakın limanlarla İstanbul ara- sındaki deniz muvasalası mühim nis- bette eksilecek ve bunun mühim ikti- sadî akisleri görülecektir.

Yaptığımız tahkikata göre kumpan- yaların motörün vermemelerinin sebebi motörün tonuna mevzu 7320 kuruş narkin şirketlerce bugünkü şartlar da- hilinde idare etmemekte olması iddia- sıdır. Bu arada stok bulunmadığı veya stokların konturata bağl bulundukları; büyük müesseselere aid olduğu ileri sürülmekte ise de, şirketlerin navlun fiatlarının yükselmesi dolayısıyla mo- törün fiatlarını arttırmak istedikleri an- laşılmaktadır.

Bu arada şirketlerin tonu 9075 ku- ruş olan tenek motorını vermek iste- meleri de buna delil tutulmaktadır.

Diğer taraftan navlun yükselişi he- nüüz fiatları nisbeten yüksek olan gaz ve benzine tesir etmemiş bulunmak- tadır. Bütün firmalar memleketimize gaz, benzin, mazot ve motörünü Rusya ve Romanyadan getirmekte olduklarını

İsveç dün kısmî seferberlik ilân etti

(Baştarafı 1 inci sayfada)

bugün kısmî seferberlik ilân etmiştir. Bu sayede yeniden 40 bin kişi silâh altına alınarak, ordu mevcudü 150 bin kişiye yükseltiştir.

Ordudan bütün mezumiyetler daha evvel kaldırılmış ve sahil bataryaları takviye edilmiştir.

Hükümet, bir ihtiyat tedbiri olarak, Aland adaları civarında, İsveç kara- suları dahilinde mayn dökmeğe de ka- rar vermiştir.

İcabında Stokholm ve diğer büyük şehirlerin tahliyesi için hazırlıkları yapılmıştır.

İtalyada Finlandiya lehinde yeni tezahürat

Roma 5 (Husuf) — Sovyet - Fin harbi başlangıcındanberi bugün üçün- cü defa olarak Romada, binlerce İtal- yan talebesi Finlandiya elçiliği önün- de büyük tezahürat yaparak, Finlilere karşı sempatiilerini izhar etmişlerdir.

Talebeler, Fin ve İtalyan bayrakla- rını taşıdıkları halde büyük caddeler- den geçmiş ve tezahürata devam et- mişlerdir.

Milletler Cemiyetinin toplantısı

Cenevre 5 (Husuf) — Önümüzde- ki Cumartesi günü yapılacak olan Mil- letler Cemiyeti konseyi toplantısının hazırlıkları ikmal edilmektedir.

Moskova hükümetinin, toplantıyı yersiz bulunduğu ve celselere iştirak etmeyeceği hakkındaki cevabı bugün urumî kâtibliğe gelmiştir.

Konsey toplantılarına kimin riyaset edeceği henüz belli değildir. Sırası Yugoslavyadan sonra gelen Belçika hü- kümeti de riyasetten imtina etmiştir.

Diğer taraftan Uruguay hükümeti, Mil- letler Cemiyetine bir nota vererek, Finlân- diyaya yaptığı tecavütlerden dolayı, Sovyetler Birliğinin Cemiyetten ihraçını talep etmiş- tir. Aksi takdirde Uruguay hükümeti Mil- letler Cemiyetinden ayrılmaktadır. Arjantin hükümeti de aynı talebe bulunmuştur.

Diğer Lâtin Amerika devletlerinin de bu harekete imtisal edecekleri anlaşılmakta- dır.

Amerikanın kararı

Londra 5 (Husuf) — Birleşik Amerika

dan Karadenizdeki navlun yüksekli- ğinin derecesi de muhtaçı tetkik gö- rülmektedir. Kaldı ki memleket mü- dafaası bakımından da mühim olan bu maddelerin dahilde geniş stokların bulunması ve ârizî sebeplerle fiatların derhal yükselmemesi icab eder.

Alâkadarlar bu ve buna benzer it- halâtın biran evvel devlet mürakabesi altına alınması lüzumuna işaret etmek- tedirler.

Pamuk ipliği fiatları yükseltildi

15 gün evvel 555 kuruşa yükselti- lmiş olan Adana ve Tarsus fabrikaları mamulâtı pamuk ipliklerinin beher pa- ketine yeniden 20 kuruş zam yapılmış ve bu mntakalar malları şehrimizdeki iplik fabrikası mallarının fiat seviye- sine yükseltiştir.

Bu vaziyet karşısında şehrimizdeki fabrikada gerek akala cinsi pamuk kul- landığı ve gerekse mallarının kalite i- tibarile üstünlüğünü ileri sürerek ma- mulâtına paket başına 20 kuruş ilâve etmiştir.

Bu suretle sebatsız olarak iplik piya- sasında bir buhran vücutte getirilmiş bulunmaktadır.

Her ne kadar alâkadarlar pamuk ih- racının lisansa tâbi tutulması üzerine fiatların 35 kuruştan 58 kuruşa kadar yükseldiğini ileri sürmekte iseler de pamuk fiatları ehemmiyetli surette düştüğü zaman fiatlarda tenzilât ya- rılmadığından bu cihet varid görü- lmemektedir.

Bu vaziyet iş mevsimine girmiş bu- lunan ve memleketimizin her tarafına yapılan binlerce el dokuma tezgâhım ve bunların istihsalâtını istihlâk eden geniş müstehlik kütlesini şiddetle etkile- nazar edilmelidir.

Alâkadarlar vaziyetin devamının ev- velce iplik üzerine mevzu narkî kal- dırılması İktisad Vekâletini yeni ka- rarlar almağa sevkedeceği mütalasanı- dadırlar.

Bina vergisi nizamnamesinin 22 nci maddesi değiştirildi

Ankara 5 (Husuf) — Bina vergisi nizamnamesinin 22 nci maddesi değiştiril- miştir. Maddenin yeni şeklini bildiriyor- rum:

«Gayri safi iradların tahmin surasında binalardan her birinin evvelâ üçüncü maddenin 1236 numaralı fıkralarında yaz- ılı istisnalardan istifade edip etmediğini komisyonlarca tetkik ve tesbit edilir. Bu fıkralar mucibince vergiden müstesna bi- naların gayri safi iradları tahmin edil- mez.

Gene 3 üncü maddenin 4, 5, 8, 9, 10 ve 11 numaralı fıkralarında yazılı olup ol- maması tahriden evvel müstesnahk ihraz etme- miş olan ve istisnaiyetleri 5 inci maddede mucibince beyanname vermeğe müteakıl- kır bulunan binalarla 7 numaralı fıkralarda yazılı binaların iradları tahmin edilir.

"Son Posta,"nın Hikâyesi

Atın ölümü

Çeviren: Nimet Mustafa

Zerzevatçının kısırağı onu doğurdu - günün ferdasında gene her zaman ki küfeleri yüklenmiş, sokak sokak dolaşmıştı. Küçük kırmızı tay bebelik zamanını ahırda geçirdikten sonra, anesinin peşi sıra sokak sokak dolaşmaya başlamıştı. Küçük kırmızı tay gü - zeldi, sevimliydi. Bakkalın çırağı, zerzevatçının müsterisi olduğu evlerin hizmetçileri, çocukları kırmızı küçük tayı severler, öperlerdi.

Kırmızı küçük tay henüz bir yaşında gelmemişti. Fakat kız yaklaşıyordu. Bir tay boğazı zerzevatçı için yük olacaktı. Zerzevatçı bir akşam karısına:

— Artık bu tayı elden çıkarmalı. Dedi. Karısı düşünceli düşünceli başını salladı:

— İyi edersin, hem bana da biraz para versen, bir çift takunya ile, bir hamur tahtası alırım.

Küçük tay ertesi gün pazarda satılığa çıkarılmıştı.

Beygiri çok ihtiyarlamış sütçü, küçük tayı gördü.

— Bu taycağa ne istersin hemşerim.

— Gel bakalım da konuşalım.

— Hani bir tay almağa hiç niyetim yoktu amma, benimki ihtiyarladı. Kış çıkarsa ne âlâ. O zamana kadar da bu büyür. Ucuza vereceksen, kişlik boğazı da benden gidecek; bu işde kâr yok amma her ne ise söyle bakalım.

Sütçü ile zerzevatçının pazarlıkları çok uzun sürdü. Bir kaç kere elele tuftular ve nihayet zerzevatçı satım diyebilirdi. Sütçü de paraları sayabilirdi.

— Haydi hayrını gör!

Kırmızı tay sütçüye satılmıştı. O kış iş görmedi. Fakat yaz başında sütçü evvelâ onun sırtına iki güğüm yükledi. Bir müddet sonra çocuğunu bindirdi. Bir müddet sonra da güğümler boşaldığı zaman iki güğüm ortasına kendi kurdu.

Kırmızı tay, artık at olmuştu. Yük taşımaya çok genç başladığı için az zamanda kâvru oldu. Tüyünün parlaklığı kayboldu. Baş vücut ile mütenasib olmayan bir şekil aldı.

Sütçünün ahır büyüktü. Gündüzleri mandıradan süt alıp şehirde dolaştıran kırmızı at geceleri bu ahırda tek başına kahyordu. Ahır bakımsızdı. Pisti.

Günün birinde sütçü ahıra yanında temiz giyinmiş bir insanla girdi. Bu insan ahıra dikkatli dikkatli göz gezdirdi:

— Fena yapılmamış amma çok bakımsız!

Dedi. Sütçü:

— Hele bir temizlensin, bakın ne güzel ahır olur, dedi, sizin kısırağı bu tarafa çekeriz. Ferahtır. Benim kırmızı ata gelince:

Temiz giyinmiş adam itiraz etmek istedi:

— İşte bu olmadı. Benim kısırağın bu kötü atla beraber bulunması is-

temem. İpleri kopar, birbirlerine sokulur.

Sütçü, itirazın önünü aldı. — Benim at için kenarda tahta ile ayrı bir yer yaparım. Ayrıca bir kapı da olur. İpini koparsa değil ya, ne yapsa dışarı çıkamaz, siz o cihetten hiç merak etmeyin.

— Öyle olursa diyeceğim yok. Ay - lık da söylediğim gibi...

Sütçü o gün faaliyete geçmişti. Ahırını temizledi. Bir kenara tahtalardan ufak bir yer yaptı. Bütün bunları kırmızı at seyrediyordu. Sütçü işini bitirdikten sonra, kırmızı atın yularını göz - düdü. Tahtalardan yaptığı ufak yere gö - türdü. Kırmızı at ortaya girmek iste - miyordu, hiç bir zaman diklenmeyen başı diklenmişti; Sütçü hiddetlendi. — Yezidin domuzu yürümüyor da. Atın göğsüne doğru bir tekme savur - du.

At yarım adım gerileyebildi. Fakat daha fazla dik başlılık yapmadı. O dar yere girdi.

Temiz giyinmiş adamın seyisi ola - cak, çevik bir delikanlı beyaz bir kısı - rağı ahırın kapısından içeri soktu. Süt - çü:

— Maşallah!

Demekten kendini alamadı. Kırmızı at gevrek bir kişneme ile ahırın yeni kiracısını selâmlamak istedi. Sütçü o - nun kişnemesine de hiddetlenmişti:

— Sus yezidin domuzu.

Kırmızı at susmuştu.

Seyis o yana baktı:

— Bu siska da kimin?

Sütçü izahat verdi:

— Benim, daha tavken almıştım. Kâvruk bir şey... İşimi görüyor da...

Kırmızı at tahtaberdenden üzerinden beyaz kısırağa bakacak oldu. Sütçü o - nun baktığının farkına varmıştı. Elin - deki süpürgeyi sapını basına indirdi: — Otur oturduğun yerde!

Sütçünün kırmızı atı bir daha kişne - medi. Hatta bakmadı bile, kendi ye - rinde kendi halinde öüne konul san - manı verdi. Kuyruğunu neş'esiz neş'e - siz salladı. Halbuki beyaz kısırak tepini yor, arpaları dişlerle kırıyor, neş'eli neş'eli kişniyordu.

Sütçü her sabah bin bir küfürle kırmızı atı üzerine süt güğümlerini yük - lemek için ahırdan çıkarırken, seyis de ahıra geliyor. Oksaya oksaya beyaz kısı rağı timar ediyordu.

Gün geçtikçe kırmızı ata bir hal olu - yordu. Yemekten kesildi. Zayıf bünye - si bir kat daha zayıfladı.

Sütçü:

— Bu hayvana da ne oldu?

Diyor. Süt güğümlerini taşıta - mak kaygusile üzüntülü üzüntülü ba - şını iki tarafa sallıyor. Buna rağmen gene:

— Yezidin domuzu!

Küfüründen sonra sopayı basıyordu. Kırmızı at bir akşam çok halsiz dön -

Ressam Ali Cemal öldü

Ressam Ali Ce - malin Mersinde çok kısa bir has - talıktan sonra ha - yata gözlerini ka - pamış olduğunu teessürle öğren - dik.

Ressam Ali Ce - mal Mersin Halk - evinin resim kur - sunda öğretmen - di, son yedi sekiz senedenberi orada yaşıyordu. Sakin ve mütevazi bir hayat sürüyordu. Fakat öm - rünün en faal ve en verimli zamanı İs - tanbulda ve gazete idarehanelerinde geçmiştir. Filhakika ressam Ali Cemal bugün çok ileri gitmiş olan gazete res - samlığım 25 sene evvel ilk defa olarak Tasviriefkârda tatbik etmiş olan - lardan biri idi.

Sonra Tevhidiefkârda, Cümhu - riyette ve bir müddet te Son Postada çalışmıştı, bugün bir an'a - ne olduğu için devam ettirdiğimiz Hasan Bey.. ilk olarak onun fırsatından çıkmıştı. Ressam Ali Cemalın yağlı boya ile yapılmış çok muvaffak harb ve deniz tabloları da vardır. Bu münasebetle kay - dedelim, aslen bahriyelidir; ölümü bir boşluk bırakıyor. Ailesine taziyet beyan eder, kendisi için de Allahtan rahmet di - leriz.

Bir otomobil 7 yaşında bir çocuğa çarptı

Tarlabasında oturan Marinin 7 yaş - larındaki çocuğu Vartohi, İstik'âl caddesi - inden geçerken şoför Nevzadın idare - sindeki 1928 sayılı otomobilin çarpması ile yaralanmıştır. Yaralı çocuk tedavi edil - mek üzere hastaneye kaldırılmış, suçlu şoför yakalanmıştır.

Bir otomobil 4 yaşında bir kızı çarptı

Şoför Sezainin idaresindeki 1727 nu - maralı otomobil, Şehzadebaşından geç - ken, Bozdoğan kemerinde oturan Alinin dört yaşındaki kızı Fatmaya çarparak yaralanmasına sebep olmuştur. Yaralı çocuk Şişli hastanesine kaldırılmış, şoför yakalanmıştır.

İ i e oin tiryakisi yakalandı

Dün gümrük muhafaza teşkilatına mensub iki memur kendisinden şüph e ettikleri Kemal adında birini takip et - mişler, nihayet tenha bir köşede oturup eroin çekerken suç üzerinde yakalamış - lardır. Yapılan araştırmada Kemal ü - zerinde 8 paket eroin bulunmuştur.

Bu hâdiseden bir saat sonra aynı me - murlar Osman adında diğer birini daha eroin içerken yakalamışlardır.

Ahırdaki yerine konulduğu za - man ayakta duramıyordu. Beyaz kısı - rağın neş'eli kişnemesi ona biraz kuv - vet vermişti. Güç hal ile bacakları üze - rinde tutunmaya gayret etti. Yemlik - teki samana bakmadı. Beyaz kısırakta yana döndü. Kısırağın ne güzel bir başı vardı. Derisi ne kadar parlaktı. Kırmızı at ona baktı baktı Ve yere yıkıldı.

Ertesi sabah sütçü ahıra girdiği za - man: — Yezidin domuzu, diye bağır - dı, nal - ları dikmiş be!

«Son Posta»nın tarihî tefrihası: 74

BİNBİRDİREK BATAKHANESİ

Yazan: Reşad Ekrem

Şatranç oyunu

Şehreminli eski Tayyarın oğlu, dün - yanın en büyük imparatorluklarından biri ile şatranç oynamaya başladı. Bu ar - da ortaya nadide meyvalarla donatılmış bir altın tepsi konuldu.

Bilhassa, üzümler, fevkalâde muhte - şem idi; ortahğa, hafif bir misk kokusu yayılıyordu.

Tayyarzade, imparator nedimliğine yakışacak bir zarafet ile, çetin bir müca - deleden sonra Murada mat oldu. Oyun akşam ezanından az evvel bitmişti.

Oyundan sonra, padişah, sakisi Musa Meleğe dönerek gülmüşedi: — Benim Melek oğlum, bu akşam son hizmetindir..

Dedi. Akşam namazına aptest tazeledi. Bu sefer suyunu Tayyarzade döktü. Nama - zını, dünkü akşam namazının kazasile beraber, yalnız başına kıldı. Sonra, ya - lınma rihiminde hazırlanan iştret sofrasına şeref verdi.

Babanakkaş deresi çiftliğinde, düğün - genlikleri bütün neşe ve gürültüsü ile devam ediyordu. Çiftlik ile kasaba ara - sındaki yola, onar on beşer adım fasıla ile mesaleler dikilmişti. Çiftlikteki halk, her an, sabırsızlıkla padişahı bekliyordu. Padişahın hâlâ Çekmece'de bulunması, bir anda boşalıp donatılan sofralara, cam - bazlara, hokkabazlara, pehlivan Ahmed ko'unun mehpare köçeklerine, saz takı - mlarına, pehlivan güreşlerine, çeşid çeşid eğlence ve oyunlara rağmen halkı, müp - hem bir merak ve üzüntü içinde tutu - yordu:

— Padişahımız çiftliğe gelmeyecekmiş, Çekmece'den sarayı hümayununa döne - ceklermiş diyorlar..

— Hünkâr kayığı yalı rihiminde hazır dururmuş..

— Bre meded inanmayın bu lâflara.. bre işte karışımızdaki sofrada oturmuştur efendimizin küreçli şifreleri..

— Biz yüğitlerin Çekmeceye varması iş midir.

— İstanbul'da kul tayfasının..

— Bre sus, biz köylüyüz, çiftçi ve ba - lkçyız, bize gerekmez öyle lâflar..

— Bre susun yüğitler.. Bre bize ge - rekmez böyle lâflar.. bre insanın başını iki omuzu arasından alıverir'er..

— Biz köylüyüz, bize devlet lâfı ol - maz..

— Varalım Arab cambazı seyredelim.

— Varalım köçek seyredelim.

— Varalım hayal seyredelim..

— Varalım pılav zerde yiyelim..

— Varalım kuzu yiyelim..

— Varalım elma suyu, limon suyu içe - lim..

— Varalım şerbet ve şıra içelim..

Küçükefendi, şevketli misafirini ağır - lamak için, Musa Melek Çelebinin etra - fında pervane gibi dönüyordu. Padişaha yerini yadırgatmamak için, her şey, göz - de sakının tarif ve tembihlerine göre tan - zim ediliyordu. Musa Melek, enderunü hümayuna alan Çekmeceli oğlancıkları, kendi elile giydirmiş, el ve ayak parmak - larına kına vurdurmuş, Küçükefendi ha - zinesinin altın ve mücevherli bilyür ta - klımları ile, padişahın sofrası hizmetine memur etmişti. Kırk kişilik bir saz takı - mî hazırlanmıştı. Küçükefendinin açısı, kendisinin ve efendisinin yüzlerini ağart - mamak için bütün meharretini göstermiş - ti. Padişahın Çekmeceye geldiğini haber alan Kalikratya Rumları, mandolin ve gitaralar çalarak hünkârın ayağı topra - ğına yüz sürmeğe gelmişlerdi. Araların - daki bitmez tükenmez kan davalarına rağmen, Çekmeceliler, bu ziyareten bi - lâğiz fevkalâde bir gurur hissetti çıkar - mışlardı.

Kalikratya Rumlarının başında köy a - ğaları, köy ihtiyarları ve papazları var - dı. Onların ardından, yortı esvablarını giyinmiş delikanlılar geliyordu, başları - nı da tablolarla balık vardı. Delikanlıların ardından, başlarında meyva sepetleri ile gelinlik kızlar; daha arkadan, omuzla - rında birer küçük şarap testisi ile oğlan çocukları geliyordu. Daha geride de he - men bütün köylü yürüyordu.

Sultan Murad, Kalikratyalıların alayı - na önünden geçmesi için izin verdi. Rum - lar, fenerlerle padişahın önünden geç - tiler. Köy büyükleri birer birer ayağna yüz sürdüler. Murad, Rum köylülerinin balık, meyva ve şarap hediyeletini lütfen kabul etti. Omuzlarında şarap testileri ile önünden geçerken de, küçük Rum oğlanlarından on kadar çocuğu da, kendi elile işaret ederek ayırttı:

— Kalikratyalı kullarımın da hatırı hoş olsun, bu oğlancıkları da enderunü hümayunuma aldım.. hemen bu gece sün - net edilsinler, şerefi islâm ile müşref ol - sunlar!..

Dedi. Küçükefendi padişahın bu ilti - fatını fırsat bildi. Kalikratya köylüsü Çekmeceliler arasındaki kan davasını kı - saca anlattı. Murad, derhal Çekmece ka - dısı ile Kalikratya papazını huzuruna ça - ğırdı; kadı da, papaz da korkudan dudak - ları çatlıyarak huzura çıktılar. Murad, gayet sert, kısa bir emir verdi:

— Bana Sultan Murad derler. Ben ada - mın iki omuzu arasındaki kalabalığı kal - dırtıveririm; kan davası falan yok, Ka - likratyalı elinden Çekmeceli, Çekmeceli elinden Kalikratyalı kan dökülürse, kö - yüntüzü, kasabanızı yerle bir eder, oca - ğınızı, yuvanızı çil yavrusu gibi dağıtı - rım.. Haydi varın şimdi sağlık ile..

Bu akşam, dördüncü Muradın işreti çok kısa sürmüştü. Bir aralık Deli Hü - seyini sordu; «öğleye varınca göl kahvesi - ne yiğit ve oğlançık güleştirdi, sonra at ile ve atlı yüğitlerle kır seyranına gitti - dediler. Bu kır gezintisi, Muradın emri üzerine olmuştu. Fakat, Deli Hüseyinin bu kadar gecikmesine mana veremedi. Güllü Fatma hâlâ erkek kıyafetinde idi. Küçükefendiye:

— Küçükefendi, şu bizim Gâllü kıza - ma gelinlik lâzım!.. (Arkası var)

«Son Posta»nın yeni edebî romanı: 45

CEYLÂN A V I

Yazan: Refik Ahmed Sevengil

rılır ve arzu edilebilir bir güzellik olma - sı beni çıldırtıyor. Olimpiyad oyunları benim için tahammül edilemesi imkânsız bir azab oldu!

★ Müsabakalar biter bitmez buradan çı - kıp gitmek te mümkün olmadı. Dimitri - yadisler Ayşeyi beklemek, tebrik etmek, hatırla alıp götürmek istiyorlardı. Benim ayrılmam hiç te münasib olmayacaktı. Çaresiz iztubabım sürüp gitmesine bo - yun eğmek mecburiyetinde idim. Neş'eli ve memnun görünceğim, Ayşenin elini takdire alacağım, hürmetle öpeceğim; bu muvaffakiyetten dolayı kocamı da kutulamak, onun da yarım gece Odeon tiyatrosunda yapılacak boks müsabaka - larında aynı suretle muvaffak olup yü - zümüzü ağartmasını temenni etmek lâ - zım! Hey Allahım, zeytin ağacının al - tında vahiy azabları içinde kıvranan İ - sanın dediği gibi «mümkünse bu kadehi bir başkası için!» İnsan her şeye katlanıyor. Hepsî oldu

bitti; Ayşe kocası ile ve sporcular kaf - lesile birlikte bulunmak mecburiyetinde olduğu için bizimle gelmedi. Dimitriya - dislerden şehirdeki işlerimi bahane ede - rek stadyumun kapısında ayrıldım. Ne o akşam, ne ertesi gün, ne de daha ertesi gün gazete görmemeğe bilhassa gayret ettim; müsabakaların ikinci, üçüncü gün - leri stadyoma gelmedim; bokör Kenan alkışlamak için Odeon tiyatrosuna git - medim; Dimitriyadislerin evine uğra - dım. İki gece üstüste akşam yemeğini se - hirde yiyerek matmazel Ritay sahned e görmek için tek başıma tiyatroya gittim ve halkın arasında uzakta koltuğa otu - rak aynı piyesi iki gece üstüste seyret - tim. Mevzuunu bilmediğim bir eserdi, İ - sanı anlamıyordum, öteki artistlerle â - lakaç oluyordum. Matmazel Rita beni san'atı ile heyecanlandırıp mesgul edi - yordu. Ben kendimi bilirim, gene oyalan - mağa ihtiyacım var.

★ Balkan olimpiyadları üç gün sürecek -

ti; hesabca dün bitmiş olacak. Bugün de daha saabahtan otelde baskına uğradım. Kahvaltımı odamda etmiş, giyinmiş, ev - velki gün şehirde bir kitabı dükkânım önünden geçerken vitrine görüp merak ederek aldığım yeni bir Fransız romanı - nın sayfalarını karıştırmakla meşgul idim. Oda hizmetçisi kapıyı vurdu; sonra içeri - ye girerek Mösöy ve Madam Dimitriya - disin aşağıda salonda beni beklemekte olduklarını söyledi. Toparlamp odamdan dışarıya çıktım.

Salonda bekleyenler Yorgi ile karışın - dan ibaret değildi; Ayşe ile kocası da be - raberdi. Hepsi ayrı ayrı selâmladım, ziyaretlelerinden sevinç duyduğunu söyle - dim; zoraki bir neşe ile misafirlerimi a - ğırladım.

Yorgi: — Sizi hanımların bir kararından ha - berdar etmeğe geldik, dedi, lâkin arz - uları önceden razı olduğunuzu söyle - mizdir. Bana da aynı suretle tebligatta bulundular!

— Hanımların arzularına boyun eğ - mek boynumuzun borcu..

Diye gülmüşeyerek cevap verdim.

Ayşe Yorgiye hitab edere:

— Niçin böyle söylüyorsunuz? dedi, Hüseyin beyin bizimle birlikte gelmesin - den elbette memnun oluruz, tabii rahat - siz olmayacaksa.. Belki de başka işi vardır, yahud bu seyahati istemeyebilir!

Sonra Liza işi anlattı: Balkan olimpi - yadları için Atınaya gelmiş olan muhte - şif milletlere mensub sporculardan bir kısmı dün akşam memleketlerine hare - ket etmişler; Yunanistanda kalan bazı - ları ise milâdden önceki asırlarda ilk olim - piyadların yapıldığı meşhur Olimpiya şehrine gitmek ve oradaki tarihi harabe - leri görmek istiyorlarmış. İş kararlaştır - lırmış; Ayşe ile Kenan da bu kafil e ile birlikte gidecekmiş; sonra Lizanın, Yor - ginin ve matmazel Ritanın da Atınadan nihayet üç gün ayrılmak icab ettirecek olan bu gezintiy e iştirak etmelerine ka - rar verilmiş; şimdi de bana teklifte bu - lunmağa gelmişler.

Yorgi: — Oralarda tabiat manzaraları pek gü - zeldir, dostlarımız da beraber olduktan sonra herhalde memnun olacaksınız; mutlaka gelmelisiniz, yarın hareket edi - lecek.

Dedi. Benim için teklifi kabul etmek - ten başka yapılacak münasib hareket yoktu.

(Arkası var)

1914 Almanyasının büyük kumandanı Makenzen bugün 90 yaşına bastı

(Baştarafı 5 inci sayıya)

kârlıklara katlandığını ona yerinde göstermekti. Keyfiyeti daha evvel başkumandan vekiline arz ederek muvafakatını aldığı için seyahat programını, Mareşali Edirne'de bir gün misafir edecek vechile tertib ettirmiştim. Çünkü biliyordum ki Mackensen imparatorun en çok sevdiği ve takdir ettiği büyük mareşaldır. Onu şimdiden kendimize dost ve müttefik etmek, ileride ve harbin muvaffakiyetle neticelenmesinde, Trakya hududlarımızın yakınında onun bize büyük yardımlarını evelden temin eylemek demektir.

Romanya seferinde Dobrice, Bükreş ve Seret nehri hareketinde Mareşalin emrine üç firkadan mürekkep altıncı Türk kolordusu verilmişti. Bu kuvvet bütün Romanya hareketinde ve kanlı muharebelerinde baş rolü oynamışlardır. Öyle zannedirim ki General Feld-Mareşal bizden ve askerimizin fedakârcâ muharebelerinden memnun idi. Çünkü muhtelif vesilelerle, Bulgarlara ve hattâ diyebilirim ki Avusturyalılara tercihan, bize daima ibzal ettiği iltilaflar bunun bir delilidir. Romanya muharebeleri esnasında, birinci sınıf demir salib nişanını elile gösüme takmak lütfünde bulunması da benim şahsî yararlıklarından ziyade Türk askerinin Romanya seferindeki livaklarla beraber Mareşalca fevkalâde takdir edilmiş olduklarını ifade eder.

Harbin sonuna kadar Mareşala yaver olan talih harben sonra bir aralık ondan yüzünü çevirmişti. Harb sonunda, nâmağlûb ordusile Romanyadan, Macaristan üzerinden memleketine dönerken, Fransızların tazviki davasına mayan ihtilâli Macar hükümeti büyük askeri Budapeştede enterne etmişti. Bu

suretle bir seneden fazla Macaristan'da cebren mukim kalan Mackensen Fransızlar tarafından Selâniğe de götürülerek orada, Abdülhamidin eski menfası Alatinî köşkünde bir nevi esaret hayatı geçirmişti. Bunları ve sonra Almanyaya dönüp Falkenwalde köşküne yerleştikten sonra Alman komünistlerinin tâ buraya kadar gelerek ona reva gördükleri hakaretleri ve kendisinin onlara mukabelesini gene aynı köşkün yeşil bahçesinde bana 1927 senesinde anlatırken «Ah bize de bir Mustafa Kemal lâzımdır» demişti.

O, muvazzaf hizmetinden çıkmıştı; fakat Husar elbisesini, Husar çizmelelerini ve hergün ata binmek âdetini bırakmamıştı. 80 inci yıldönümünde bana gönder nek lûfûnde buldukları at üstündeki resimlerinin altında «80 yıllık hayatımı böylece ata binmekle geçirdim» yazısı vardır. Fakat onun, muvazzaf askeri hizmetten çekildikten sonra, vaktini orman ve kırlarda yalnız at gezintileriyle geçirdiği zannolunmamalıdır. Ben kendilerini evvelâ Alman Harb Tarihi Arşiv Dairesinin yazdığı harb tarihi müveddelerinin kendisinin bulunduğuşu ve idare ettiği harb hareketlerine aid olanlarını tetkik, tashih ve ikmal ile meşgul buldum. İkinci günü gününe mâbut hatıralarile hayatını tedvin ediyordu. Ondan sonra, yeni Alman rejiminde de mühim vazifeler görmüş elhasıl bir ömrünü bile vatan hizmetinden uzak ve boş geçirmemiştir.

Bu itibarla ve gayet temiz ve serefli vakur askerî ve hususî havatı dolayısıyla Mackensen her asker ve hattâ herkes için örnek olabilecek bir muvaffakiyet, bir zafer ve fazilet beykeldir.

H. E. Erkilet

MİLLÎ PİYANGO NUN

11
1 nci kânun
1939

İkinci
keşidesinde
EN BÜYÜK
İKRAMIYE:

100,000 LİRADIR

İstanbul Defterdarlığından:

Sıra No.	Mükellefin adı ve soyadı	İş	Mahalle	Sokak	No.	Matrah		Verginin miktarı		Nevi	Sene
						L. K.	L. K.	L. K.	L. K.		
1	Salih Çetin	Kundura tamircisi	Teşvikiye	Güzel bahçe	1	48 00	5 63	1 13	K.	38	
2	Arif oğlu Hürşit	Kahvehane	Muradiye	Teşvikiye C.	54	45 00	8 64	1 30	K.	37	
3	Eftim oğlu Venedis	Aktar	Teşvikiye	Şakayık	40/1	96 00	10 06	2 01	K.	37	
4	Eftim oğlu Venedis	"	Teşvikiye	Şakayık	40/1	" "	21 96	3 29	K.	37	
5	Hallim oğlu Kara	Kasab	Muradiye	Gulağı delik	26	120 00	7 64	5 05	K.	38	
6	Mehmed	"	Rüştüpaşa	"	26	120 00	6 09	1 22	K.	38	
7	Mehmed Demirsoy	Kasab	Muradiye	Gulağı delik	32	120 00	30 00	6 00	K.	38	
8	"	"	Muradiye	Gulağı delik	32	" "	15 40	6 06	K.	38	
9	İhsan	Kömürcü	"	Şair Nazım	39	31 50	3 02	60	K.	37	
10	Nuri oğlu Satıman-gal	Helvacı, kadalıcı	Sinanpaşa	Şehid Asım	18	300 00	33 93	6 78	K.	38	
11	Cafer Ferhad	Kahveci	"	"	27/29	180 00	5 25	79	K.	37	
12	Mustafa oğlu Him-met	Manav	"	"	46	112 00	28 12	6 44	K.	37	
13	Şaban Soydan	"	"	İhlamur deresi	29	108 00	27 00	7 31	K.	37	
14	"	"	"	"	"	" "	4 35	65	K.	37	
15	Ali Öret	Berber	Türkali	İhlamur dere	54	72 00	8 10	1 21	K.	37	
16	M. Hamdi	Terzi	Cihannüma	Y. Çeşme	26	36 00	6 18	92	K.	38	
17	Hüseyin oğlu İs-mal	Kurabyeci	Sinanpaşa	Hayreddin	6	81 00	16 18	2 43	K.	37	
18	Mustafa oğlu Tev-fik	Bakkal	Yıldız	Asariye	28/1	18 75	4 69	94	K.	38	
19	Mehmed Şakir oğlu Kemal	Marangoz	Sinanpaşa	Maşuklat	8	108 00	32 40	6 48	K.	37	
20	Mehmed Şakir oğlu Kemal	"	Sinanpaşa	Maşuklat	8	" "	4 32	86	K.	37	
21	Niyazi Pişenkeci	"	Vişnezade	Şair Nedim	5	456 00	57 00	11 40	K.	37	
22	Sitki	Kahveci	"	"	43	31 51	9 22	1 38	K.	36	
23	Rahim oğlu Osman Sabatay	Kunduracı	"	"	61	63 00	15 69	2 35	K.	38	
24	İbrahim	Kahvehane	"	"	39	63 00	6 70	1 99	K.	37	
25	"	"	"	"	38	" "	12 86	1 93	K.	38	
26	Abdülkadir oğlu Hasan	"	Sinanpaşa	Kömür iskelesi	10	63 00	55	11	K.	38	
27	Abdülkadir oğlu Hasan	"	"	"	46/48	195 00	52 29	10 45	K.	38	
28	Ardaş Veleli Sa-lak	Muzayıcı	Yıldız	Çırağan	45	96 00	28 80	5 76	K.	37	
29	Hasan oğlu Ahmed	Aşçı	"	"	30	27 00	1 87	28	K.	37	
30	Hakkı Diker	Terzi	"	"	8	36 00	9 38	1 41	K.	38	
31	İsmail Diker	Lokanta	Sinanpaşa	Dolmabahçe	58	495 00	79 39	15 87	K.	38	
32	Yusuf oğlu Niyazi	Helvacı, tathici	"	"	27	153 00	5 40	1 08	K.	38	
33	Ahmed Kök Tuna	Kunduracı boyacı	"	"	11	54 00	63	19	K.	38	
34	Hızır kızı Hzire	Mahallebici	"	"	47	198 00	6 10	1 20	K.	37	
35	Osman oğlu Hüseyin	Şapka tamirci ve boyacı	"	"	45	135 00	8 73	1 31	K.	38	
36	Osman oğlu Hüseyin	Şapka tamirci ve boyacı	"	"	"	" "	22 63	3 39	K.	38	

(Devamı 12 nci sayfada)

Türkiyede satış rekoruna sahip bulunan bir romanın müellifi sefalet içinde öldü!

(Baştarafı 6 ncı sayıya)

Okuyucularım bilmem hatırlıyorlar mı? Bu onun yazdığı müktehd olduğu son ve acıklı yazıdır. «Zavallı Necdet» muharriri beş kâğıd içine «Zavallı Saffet Nezihi»nin romanını yazmıştı.

Edebiyatçıktan mücevherciliğe geçen Saffet Nezihi, çok kazanmış fakat daha çabuk kaybetmişti. Kayıpları arasında aklı müvazenesi de vardı, sıhhati de. Bakırköyünde uzun müddet kalmış, sonra boş cebi, nankör ve kör mesleği, zembereği boşanmış kafasile hayatın ve cemiyetin ortasında yapılmış kalmıştı. Yazamazdı, çalışamazdı. Sefaletin sadık bir tebaası olmağa mahkûmdu. Yaşadı, daha doğrusu yarı ölü bir halde Azralı bekledi.

Asıl ismi Lütfi'dir. İstanbulda doğmuş, Galatasarayda okumuştur. «Resimli kitab», «İkdam», «Serveti Fünun» «Haftalık Malûmat» da yazılar yazmış, tercümelemeler yapmış, bilfiil gazetecilikte çalışmış. «İzah ve istizah», isimli bir piyesi, «Kadın kalbi», «Haftanın mektupları», «Zavallı Necdet», «Makalâtı tezyin» «Teahhül âlemi», «Kumar beliyesi» isimli eserleri vardır.

Temiz, dürüst, halûk bir adamdı. Ne yazık ki, bu bahtsız ömür çok uzun sürdü. 75 yaşında hayata gözlerini kapadı.

Zavallı Saffet Nezihi.. Allah onun değil, bir çoklarımızın taksiratını affetsin!

TIYATROLAR

Şehir Tiyatrosu Tepebaşı dram kısmında akşam saat 20,30 da

Şeytan

İstiklal caddesi komedi kısmında gündüz saat 14 te

Kel Oğlan

akşam saat 20,30 da

Kan Kardeşler

Halk Opereti bu akşam saat 21 de Zozo Dalmasla HALİME

Ankara Borsası

Açılış - Kapanış fiyatları 5-12-1939

CEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	52 75	52 75
Nev - York	10 86	130 6
Paris	19 75	29 75
Milano	6 825	6 845
Cenevre	29 80	29 0
Amsterdam	9 25	69 25
Berlin	—	—
Bükreş	21 575	21 575
Atina	6 97	0 07
Sofya	1 6125	1 125
Prag	—	—
Madrid	13 50	18 605
Varşova	—	—
Budapeşte	2 8 75	23 8 75
Bükreş	0 91875	0 91875
Belgrad	8 175	8 175
Yokoham	81 025	81 025
Stokholm	81 175	81 175
Moskova	—	—

Gaib Aranıyor

Balkan Harbi esnasında Yeniceden Selâniğe hicret etmiştik. Annemizin ismi Azem, ablamın ismi Necibedir. Kendisi Maksim Mustafa isimli bir zatla evli idi. O zaman on iki yaşlarında bulunan erkek kardeşimin adı ise Abdülmuttalibdir. En ufak kardeşim adı ise Zümrüd idi. Ben Selânikde kayboldum ve bir daha kendilerinden haber alamadım. Bilenlerin insanıyet namına aşağıdaki adrese malûmat vermelerini yalvarırım.

Halise
Odos Pindaro 34.B.
Atina Grèce

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Şehzadebaşı: (Üniversite), Eminönünde: (Bensason), Aksarayda: (Şeref), Alemdarda: (Abdülkadir), Beyazıdda: (Cemil), Fatihte: (Emil-yadi), Bakırköyünde: (İstanbul), E-yübbde: (Eyübsultan).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklal caddesinde: (Galatasaray), Kurtuluşta: (Kurtulus), Maçkada: (Maçka), Galatada: (İkiyol), Beşik-taşa: (Süleyman Receb).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardaki-ler:
Kadıköyünde: (Sihhat, Rifat), Üs-küddarda: (İttihad), Sarıyerde: (A-saf), Adalarda: (Halk).

RADYOLIN

ile SABAH - ÖĞLE - AKŞAM HER YEMEKTE SONRA günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

DEUTSCHE LUFTHANSA

Kış uçuş tarifesi:

SALI, PERŞEMBE ve CUMARTESİ

İSTANBUL'dan Sofya, Belgrad, Budapeşte ve Viyana üzerinden BERLİN'e Sofyadan Selânik ve Atina'ya irtibat vardır. Daha ziyade malûmat almak, biletler ve kayıt muamelesi için aşağıda vekillîğe müracaat edilmelidir:

HANS WALTER FEUSTEL

Galata Rıhtım No 45 Telefon: 41178 - Telgr. f "HANSAFLUJ",

Alaturka ve alafrağa mükemmel Yemek, Tatlı

Pastalar kitabı

Yazan: Fahriye Nedim

Boğaz Derdi

Bugün ne pişirelim? diye düşünmeyin, yeni çıkan bu kitapta her keseye uygun yemeklerin tarifi vardır.

Fiatı: 100, cildlisi 125 kuruş.

Satış yeri:

İstanbul İnkılâp Kitabevi

ANAPİYOJEN

Dr. İHSAN SAMİ

İstreptokok, İstafilokok, pnömokok, koli, piyosyaniklerin yaptığı çibân, yara, akıntı ve cild hastalıklarına karşı çok tesirli taze aşidir.

Hayatta en lüzumlu şeyleri bildiren

MUHTIRALI - HARITALI

HAYAT TAKVİMİ ÇIKTI

Bu eşsiz ve emsalsiz takvimde bu sene 6 tane renkli harita, 72 devlet bandrasını

320 sahife en lüzumlu yazılar ve mükemmel bir muhtıra defteri vardır.

Yazılardan bazıları: Takvime dair her türlü malûmat, dünya tarihi, dinler tarihi, ültür tarihi, inkılâp tarihi.

Dünya devletlerinin nüfus ve kuvvetleri, dünyadaki müslümanlar.

Devletimizin teşkilâtı, vilâyet ve kazaları, tren istasyonları, limanlar ve iskeleler, kanunlarımız.

Türkiye, Şark ve Avrupa trenlerinin hareket zamanları ve bilet ücretleri.

Hastalıklar ve kazalara karşı çareler, sağlık bilgileri, güzel ve sağlam olmak çareleri.

6 tane renkli harita ve 72 devletin renkli bandraları.

Bu eşsiz ve emsalsiz takvimin taklitlerini almamak için, (HAYAT TAKVİMİ) adına ve (MAARİF Kitaphanesi) imzasına dikkat etmelidir.

Fiyatı her yerde 25, mükemmel ciltlisi 35 kuruştur.

İstanbul Defterdarlığından:

(Eaştarafı 11 inci sayfada)

Sıra No.	Mükellefin adı ve soyadı	İşi	Mahalle	Sokak	No	Verginin		
						Matrah L. K.	miktarı L. K.	Nev'i Sene
37	Ali kızı Kadriye	Çorbacı	Sinanpaşa	Dolmabahçe	8	45 00	1 00	K. 36
38	Behlül	Ekmek bay.	"	Orta bahçe	67/1	120 00	14 20	K. 37
39	Mehmed oğlu Züh-tü	Çanta ve kolonyacı	"	Beşiktaş caddesi	18	90 00	3 00	K. 36
40	Alber Baro	Fransızca muallimi	"	"	4	187 50	26 09	K. 37
41	Ahmed Kısbe	Yumurtacı	"	Orta bahçe	47/2	90 00	8 32	K. 36
42	İsmail oğlu Fey-zullah	Kundura tamircisi	"	"	47/1	60 00	12 00	K. 38
43	Hüseyin oğlu Bekir	Kahveci	"	"	19	162 00	35 91	K. 36
44	Ömer oğlu İhsan	Kasab	"	"	39	270 00	54 37	K. 37
45	Hüseyin oğlu Bekir Aksoy	Mezeci	"	"	29.31/2	135 00	14 06	K. 37
46	Hüseyin oğlu Bekir Aksoy	"	"	"	"	"	2 11	Z. 37
47	Hüseyin oğlu Ham-di	Kahveci	"	Köyüçü	31	131 25	2 64	K. 36
48	Niyazi Fişenççi	Marangoz imalât-hanesi	"	"	13	300 00	60 00	K. 37
49	Mehmed	Tatlıcı ve şerbetçi	Cihannüma	Hasfırın	58	45 00	17 20	K. 37
50	Kadriye	Köfteci	Yıldız	Hasfırın	18	75 00	15 68	K. 37
51	"	"	"	"	"	"	2 35	Z. 37
52	Hamdi oğlu Hilmi	Kahvehane	"	"	2	270 00	70 87	K. 38
53	Mehmed Sabri Köksü	Fırıncı	"	"	8	499 00	37 38	K. 38
54	Şakir Ataman	Kahvehane	"	Beşiktaş caddesi	72	112 00	11 92	K. 37
55	Mehmed oğlu Ya-şar	"	"	Hasfırın	2	270 00	23 63	K. 37
56	Mehmed oğlu Ya-şar	"	"	"	"	"	3 54	Z. 37
57	Sahak ve Necati	Musiki alâti	Sinanpaşa	Hasfırın	63	72 00	3 60	K. 37
58	Kemal	Simitçi fırını	"	"	25	198 00	54 45	K. 36
59	Ömer Bahadır Ali Kasar	Kunduracı	"	"	13	54 00	5 58	K. 37
60	Mehmed Koşar	Fotografçı	"	"	23	39 00	9 24	K. 37
61	Hasan oğlu Meh-med	Kundura tamircisi	"	"	45/1	30 00	75	K. 37
62	Mehmed Şerif	Aşçı	"	Köprüsü	17/5	120 00	17 15	K. 38
63	Avni ve Mustafa	Manav	"	"	77	3 75	75	B. 37

Beşiktaş Maliye şubesi mükelleflerinden yukarıda adı ve işi, ticaretgâh adresi yazılı şahıslar terki ticaretle yeni adreslerini bildirmemiş ve tebellüğe salâhiyetli bir kimse göstermemiş ve yapılan araştırmada da bulunamamış olduklarından hesaplarında gösterilen yıllara ald kazanç ve buhran vergilerini ve zamanlarını havi ihbarnamelerin bizzat kendilerine tebliği mümkün olmamıştır. Keyfiyet 3692 sayılı kanunun 10 ve 11 inci maddelerine tevfiğin tebliği yerine geçmek üzere ilân olunur. (10071)

SİSTEMATİK BİR SAZ

Her akşam Beyoğlunda İmam sokagında

ÖZDEM

Eski (MODA) Gazinosunda

Şarkı elemnin bestekârları olan Bay HAYDAR, ŞEREF, ZEKLİ ve KADRİ ile Bayanlardan mürakkep SAZ HEY'ELİ teganni etmektedir. Ayrıca: M'LLİ OYUNLAR. Gazino: Bir aile yuvasıdır ve Luka idaresindedir.

İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünden:

- 1 - Mubammen bedeli 120.000 lira olan Silâhtar fabrikasının kömür nakil tesisatı için palı zartı usulle eksiltmeye konmuştur.
- 2 - Muvakkat teminat 7250 liradır.
- 3 - Eksiltme 15/1/1940 Pazartesi günü saat 15 te Metro han binasının beşinci katında toplanacak olan Arttırma ve Eksiltme Komisyonunda yapılacaktır.
- 4 - Bu işe aid plân ve şartnameler idare vernesinden 6 lira mukabilinde tedarik edilebilir.
- 5 - Teklif mektublarının şartnamedeki tarifati dairesinde hazırlanarak kanuni vesile ile birlikte 15/1/1940 Pazartesi günü saat 14 e kadar yedinci kattaki komisyon kâtipliğine imza mukabilinde verilmiş bulunması lâzımdır.

HALİL SEZER

Karyola ve Madeni Eşya Fabrikası

Muhtelif cins karyola ve divanlarla madeni möbleler fabrikasının salonlarında teşhir edilmekte olup evvelce olduğu gibi hiçbir yerde satış yeri yoktur. Sirkeci Salkımsöğüt, Demirkapı caddesi No. 7. Tel: 21632

Lüleburgaz belediye ve hususî muhasebe elektrik şirketinden

Lüleburgaz belediye ve muhasebe hususiyete elektrik şirketinin açık bulunan asfaltı 100 - yüz lira ücretli elektrik montörüne aşağıda yazılı vasıflara sahip bir elektrik montörü alınacaktır. Evsaf şunlardır:

- 1 - Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetinden aslen Türk olmak.
 - 2 - Jeneratör ile elektrik tevzi tablosundan ve harici haval elektrik şebekesinden anlayışlı olduğuna dair Nafia Vekâleti yüksek katından musaddak ehliyetnameli olmak.
 - 3 - Muvazaf askerliğini yapmış olmak.
 - 4 - İyi ahlak sahibi bulunmak.
 - 5 - En son çalıştığı yerden aldığı bonservis kâğıdı.
- Talip olanların işbu vesikalarla Lüleburgaz belediye ve muhasebe hususiyete elektrik şirketi müdürlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur. (9873)

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Doktor: Kâşif Baştuğ

Gureba hastanesi göz mütehassısı
Hergün hastalarını Çağaloğlunda Son
Posta idaresi karşısındaki Neç'e
apartmanında kabul eder.

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp EMEÇ

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLILAR